

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za inostranstvo Din 40.— neobvezno.

Oglas po tarifi.

Uredništvo:

Ljubljana, Knaflcova ulica št. 5/L. Telefon št. 2075 in 2804; ponoči tudi št. 2034.

Rekopiral se na vreoja.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravištvu: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 2036.

Ispravniki oddelku: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 2492

Podružnici: Maribor, Aleksandrova št. 13 — Celje, Aleksandrova cest.

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana št. 11.345 — Praha číslo 78.180, Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 22. avgusta. Včerajšnja politična nedelja je zopet prinesla malo več jasnosti v kritično stanje naše državne politike. Namenožna se nečemo pozivati na izjave naših voditeljev, ki so preteklo nedeljo imeli v vsej državi na stotine shodov, od katerih jih odpade samo na Slovenijo 37. Tudi mislimo, da lahko preidemo govor dr. Korošca v Ptuj, kakor ga beleži beogradska «Politika». Šef SLS očitno izgublja na prevdarnosti. Revizijo ustave, ki jo je izbrljal na Viču, je moral docela umakniti, ker je bil z njo nakopal g. Vukičeviću soterne zadrege in ga prisilil, da ga mora zdaj na vseh krajih demantirati. G. Korošec je v Ptuj skoraj otročje poveljeval svoj obisk pri budimpeštanskih klerikalcih, ustrelil pa pri tem novega kozla s povestjo o kralju Borisu. Neslane opazke v nasprotnem časopisu, odkod ima denar in druga obrokovanja pač pričajo, da pada vodja SLS v žargon g. Žebota; zato se ne bo smel hodovati, če nas enkrat mine potrežljivost.

Bolj važne pa so izjave, ki so jih dali včeraj politiki vladnih strank. Govoril so gg. Vukičević, Davidović in Marinković. Govor g. Vukičevića, ki je prišel preganjat Pribičevića v Liku, je precej brezvešbinski in zatrjuje, da hoče vlada po volitvah vzeti v razpravo gospodarsko krizo in izenačenje zakonov. Ta program, ki smo ga svojčas čitali v znanem pismu g. Vukičevića Jeruški, pa smo že tolikokrat čuli, da nas kar boli, če se ga ponavilja brez dejani. Imele so ga prav takega vse vlade od l. 1918. naprej. Upravičeno smo vprašali že junija g. Vukičevića, naj pove, s kakimi sredstvi hoče odpraviti krizo in kakšni naj bodo novi zakoni. Kar pa je g. Vukičević zopet povedal v nedeljo, je le pogreto zelje. Vidi se, da ni še nič razmišljal, kako hoče prav za prav izvesti svoj program. Te dni ga vabi finančni odbor, da razloži svoj načrt, a g. Korošec že napoveduje, da bo vlada finančni odbor bojkotirala...

G. Vukičević in za njim seveda tudi g. Korošec sta si izbrala za tarčo gospoda Pribičevića. Vidi se, koga se gospoda najbolj bojita. Pribičević je izoliran, tako zatrjuje, obenem pa gošpod Korošec z žalostjo ugotavlja, da ima opozicija večino v finančnem odboru, vodi jo pa g. Pribičević. In zgodilo se bo po volitvah, da bosta izolirana gg. Vukičević in Korošec.

G. Vukičević je zopet zelo krepko posegel v prerogative krone. Z zavida in vredno naivnostjo je pripovedoval, da se je obvezal rešiti gospodarsko krizo in izenačiti zakone, zato ga mora vladar obdržati na vladni tudi še po 11. septembru. G. Vukičević misli, da ga krona ne sme zamenjati, dokler ne izvrši vsega, kar je obljubil. Mož očitno ni premislil, kaj je rekel, sicer bi se moral samemu sebi iz srca zamejati. Istočasno sta gg. Davidović in Marinković vsak po svoje povedala, da z 11. septembrom odpovedujeta Vukičeviću tovarišstvo. Davidović s' pri tem ni natikal rokavic. Povedal je, da g. Vukičević ne drži besede in dostavil, da priznava, da je storil velik greh, ko se je svojčas izjavil zanj. Če se še enkrat zgodi, da da svoj glas, se nikdar več ne oglasi za Vukičevića. On da ga ni dovolj poznal, saj prej celih 20 let ni odprl ust v Narodni skupščini, zdaj pa ga ima dosti.

G. Marinković je isto povedal po svoje, češ, da je demokratska stranka zdaj le na pol v vladi, na pol pa v opoziciji in da g. Vukičeviću ne gre v glavo, da so demokraci v vladi. To pa bo drugače 12. septembra. Do tedaj da treba še potrpeti.

Zanimivo je tudi čitati, kaj govori gospod Boža Maksimović: Ne ene simpatične besede nima za g. Vukičevića in vse kaže, da že brusi nož, da ga v zvezi z g. Uzunovičem izžene iz vlade. Vukičevića je hvalil le g. minister poljoprivrede Stanković, ki pa je pri tem povedal zelo neprijetno stvar, ki jo g. Korošec doma taj. «G. Korošec želi vstopiti v radikalno stranko», je dejal Stanković, zraven pa je v madžarskem jeziku povabil v stranko še vse Madžare, Nemci in Arnavti pa da so itak že radikalni. Lepa družba!

Moralčna likvidacija režima g. Vukičevića je že završena. Pogrebne molitve opravlja prečastiti g. Korošec.

Devet list v Črni gori

Catinje, 22. avgusta. r. Za volilno okrožje Črne gore, ki voli 7 poslancev, je bilo od sodišča potrjenih 9 list: tri radikalne, dve demokratski, zemljoradniško-republikanska, delavska, samostojnodemokratska in federalistična lista.

Kralj pokrovitelj našega nogometa

Zagreb, 23. avgusta. p. Jugoslovanski nogometni savez je prejel obvestilo iz dvorne pisarne, da je kralj sprejel pokroviteljstvo nad Jugoslovanskim nogometnim savezom.

Mednarodni kongres kemikov

Beograd, 23. avgusta. p. Dne 10. septembra se bo vršil v Varšavi mednarodni kongres kemikov. Tega kongresa se bodo udeležili tudi delegati naše države.

Politični odmevi nedeljskih govorov

«Do volitev bo stvar ravno zrela za prelom.» — Opasnosti pustolovne politike. — Ministrski predsednik je šel loviti ribe. — Krvavo razračunavanje med radikali

Beograd, 22. avgusta. p. Včerajšnji veliki govori političnih voditeljev, zlasti Vukičevićev, Davidovičev, Pribičevićev, Marinkovičev so predmet živahnih komentarjev. Politični krogi opažajo zlasti, kako se odnošaji med obema vladnima strankama od tedna do tedna zaostrujejo. «Do volitev bo stvar ravno zrela za prelom» nam je danes izjavil dobro informirani demokratski politik. Posebno pažno vzbuja v tej zvezi Davidovičeva napoved, da ne bo več glasoval za Vukičevića. Znano je, da po vsakih volitvah po parlamentarnem običaju pride med vladnimi strankami do razgovora vprašanje ostavke. Na ta trenutek je g. Davidovič mislil. Politična javnost beleži kot značilno izjavo g. Marinkoviča o edinstvu stranke in izjavo g. Pribičevića o demokratski koncentraciji «čim DS odpokliče svoje ministre iz Vukičevičevega kabineta» — t. i. takoj po volitvah. Korošec govori v Ptuj, je napravil v vladnih krogih mučen vtis radi indiskrecije o kraljevem sestanku z bolgarskim kraljem Borisom, v ostalem pa njegova metoda «izključevanja», ki jo je sedaj razširil na Pribičevića, izziva ironične dovtipke, češ saj bo polagoma res — sam ostal. Najostreje proteste v vsej politični javnosti pa vzbujajo Vukičevi-

čeve napovedi, da bo vlada za vsako ceno tudi po 11. septembru ostala na krmilu. Sicer je verjetno, da bo vlada še nekaj dni po volitvah živela, a gošpod Vukičević vendarle govori tako, kakor da bi se njega in njegovih radikalnih ministrov, o katerih je Davidovič izrekel silno težke očitke, nič ne tikalo, kakšen bo rezultat volitev in kako odloči krona. To je otročja, a obenem prav pregrešna pretnja z diktaturo. Pribičević je to karakteriziral z opasno pustolovščino. Smatra se, da bodo Vukičevičeve izjave imele še važne posledice.

Min. predsednik nadaljuje danes svoje agitacijsko potovanje, jutri pa gre na morje, kjer se bo udeležil velikega ribolova. Pribičević je odpotoval v Banat, Davidovič v Skopje. Izvršni odbor SDS je danes odobril volilni razglas. Izvršni odbor radikalov je sklenil sklicanje glavnega odbora.

Subotica, 23. avgusta. p. Včeraj pozno zvečer je imel v Martomišu pri Subotici shod radikal dr. Jovan Radonič. Pri tem je prišlo do težkega pretepa s skupino vladnih radikalov. Policija je zborovalce razgnala. Mnogo je ranjenih. V Bački Topoli je prišlo med komunisti in kolonisti do bitke z revolverji in noži. 15 glavnih krivcev je aretiranih.

Hladni curki gg. Vukičeviću in Korošču

Davidović proglašja: Nikoli več za Vukičevića. — Marinković želi za Radića in Korošca boljše politično vzgojo ter svari radikale naj se nikar ne zanašajo na 11. september. — Zmagati mora demokracija

Beograd, 22. avgusta p. Včeraj je imel g. Davidovič velik shod v Meljaku, v beogradskega okrožju. Obratunaj je ostro z Vukičevićem ter pokopal vse nade, da bi Demokratska stranka po volitvah še mogla z njim sodelovati. «Jaz ne napadam g. Vukičevića iz osebnih razlogov, temveč kot nosilca politike. Predvsem ugotavljam, da nam ni bila držana beseda. dana, ko smo sklepali koalicio. Priznat moram, da sem tudi jaz pomagal predsedniku vlade, da je prišel do svojega sedanjega položaja. Priznam pa, da sem storil pogreško. Če pa mi bo še kdaj postavljeno vprašanje, ali naj bo predsednik vlade, ali naj ne bo, mislim, da mi ni treba povedati, kaj bom predlagal. V svojo obrambo naj navedem naslednje: Sedanji predsednik vlade je že dvajset let narodni poslanec, a se kljub temu nikoli v Narodni skupščini ni oglašil k besedi in mi je bilo potemtakem nemogoče, da pogodim, kaj on misli in kaj namrava. Da je nastopil kdaj v skupščini bi vedel, kako misli in kako nam je ravnati. Predsednik vlade trdi, da hoče ozdraviti svojo stranko. Če se da očistiti, naj jo le ozdravi. Toda njegovo zdravljenje se nam nikakor ne dopada. Med radikali v vladi so izvemšili dva trije ljudje, o kojih pravi narodna prislovica: «Aha smo se sestali bečari!» (Klici iz publike: A nijeden se za hišo (državo) ne brigal!)

Umerjenejši, ali navzlic temu precej jasen je bil minister Marinković na svojem shodu v Velikem Bečkercu. Silno si je privoščil radičevce in klerikalce, katerim je očital, da so vsa leta sem le podirali.

«Po sprejetju ustave in relativno plodonosnem zakonodajnem delu l. 1921 je nastopilo večletno zatišje. Na dnevni red so bila postavljena vprašanja, ki stvarno ni-

majo z življenjem nobenega stika in ki so samo ostanek iz bivših časov in razmer. Po tri, štiri letni jaolvi borbi s plemenski in verskiimi vprašanji je nastopila potreba po novem stvarnem zakonodajnem delu, ki se naj nadaljuje tam, kjer se ga je proknilo l. 1921 in 1922. Opozarjam v tej zvezi na dve vprašanji: vprašanje samoupravne ureditve in vprašanje agrarne reforme. Če govorim o tem, da naš narod še ni politično dozorel, mislim, da so tudi voditelji poedinih strank potrebni še prav večje vzgoje. Kje bi bilo drugače v tem oziru mogoče, da imamo voditelje plemenskih in verskih strank, torej voditelje, ki še ne morejo razumeti, da lahko obstaja edinstvena država iz raznih plemen in ver? Kar se tiče svobodnih volitev, priznam, da sedanje nikakor niso idealne. Naša stranka bo delala na to, da se uvedejo take institucije, ki bodo garantirale svobodne volitve po angleškem vzoru.

V demokratski stranki ni nobenih nesoglasij, razen taktičnih, kar pa je znak, da je stranka zdrava. Mi smo stopili v vlado, da delamo. Toda zdi se mi, da našim kompanjom nikakor ne gre v glavo, da smo v vladi, nego smatrajo, da smo v opoziciji. Mislim, da jim bo stvar drugače izgledala, da jim bo mnogo jasnejša 12. septembra. Kaj bo z gospodo radikali, ko ostanejo brez oblasti? Iz predvojnne Srbije imamo primere, ko so stranke, ki so padle z vlade, popolnoma propadle. Jaz ne želim, da bi se to primerilo radikalom, ako pa bodo na ta način nadaljevali, se jim utegne to dogoditi. Nočem biti prorok za 11. septembra. Jamčim pa, da bo demokracija dne 11. septembra dosegla tak uspeh, da bo lahko izpeljala ono, kar je v njenem programu. Le potrpite teh par dni še.

Tretji kongres evropskih narodnih manjšin

Kongres je otvoril slovenski poslanec v rimskem parlamentu dr. Josip Wilfan. — Makedonci tudi letos izključeni od razprav

Zeneva, 22. avgusta (s-be.) Glavni odbor mednarodnega kongresa evropskih narodnih manjšin je imel včeraj večurno posvetovanje, ki se je zavleklo preko polnoči. Posvetovanje je bilo posvečeno važnemu vprašanju, ali naj se sprejmejo nove narodne manjšine, oziroma ali naj se dovolijo referati in razprave novih manjšinskih skupin, ki dosedaj niso bile zastopane ne na prvem in ne na drugem kongresu narodnih manjšin.

Po vsestranskem razmotrivanju in objektivni presoji položaja je glavni odbor sklenil odgoditev sprejema novih narodnih manjšin. Tako so od sedanjega zasedanja izključeni Makedonci iz Bolgarije in Jugoslavije, nadalje Litvanci, Frizi in avstrijski židi. Obenem je bilo sklenjeno, da se otvoritev kongresa zaradi končno veljavne določitve dnevnega reda odgodi na danes popoldne.

Zeneva, 22. avgusta (s.) Danes popoldne je bil tuvrtvjen tretji kongres evropskih narodnih manjšin. Kongres je otvoril predsednik dr. Josip Wilfan, poslanec v rimskem parlamentu, ki je v svojih temeljitih izjavah povdarjal velik pomen gibanja narodnih manjšin. Očrtal je program letošnjega zasedanja,

omenjal najvažnejše točke razprav, med katerimi je v prvi vrsti razpravljal o ogranzanju evropskega miru zaradi nacionalne nestrpnosti. Nadalje je izjavil, da bo kongres razpravljal o meddržavnem sodelovanju narodnih manjšin, o jezikovnem vprašanju ter o statusu Zveze narodnih manjšin.

Kongresa se udeležuje 35 manjšinskih skupin iz vseh delov Evrope, ki zastopajo skupno 40 milijonov prebivalstva.

Obnova diplomatskih stikov med Vatikanom in ČSR

Praga, 22. avgusta. j. Kakor se zatrjuje pride v najkrajšem času do obnove diplomatskih stikov med Vatikanom in češko-slovaško vlado. Za novoga nuncija v Pragi je določen bivši goriski poslanec v avstr. parlamentu in deželni glavar msgr. dr. Alojz Faidutti, ki je sedaj nuncij v Kovnem.

Medparlamentarni kongres

Pariz, 22. avgusta. (pa.) V četrtek, 25. avgusta se otvori v palači Luxembourg 24. medparlamentarni kongres, katerega se bo udeležilo 35 držav. Komisiji za gospodarska vprašanja in razorožitev sta že pričeli s svojim delom.

Važne izjave Svetozarja Pribičevića

Učinkovita korektura nazorov g. Vukičevića in odločna zavrnitev Koroševih infamij. — Blejski pakt pomenja v stvari poskus ustanovitve odločnega protiprečanskega režima

Tuzla, 22. avgusta r. Snoči je Svetozar Pribičević imel velik zbor v Tuzli in je pri tej priliki med drugim izjavil: Predsednik vlade je neki dan v Ljubljani izjavil, da je treba radikalno stranko očistiti. To bi bila zelo hvalevredna naloga. Toda kako pa vlada to izvaja? Od radikalov preganja Marka Tričkovića, ki nikoli ni bil nosilec korupcije v naši državi, dočim stavlja Lazi Markoviću g. Vukičević ves državni aparat na razpoložanje. Laza Marković je torej angel odnosno nadangel. Predsednik vlade še ni odgovoril na obtožbo, da so trije njegovi ministri prenesli vso svojo imovino na svoje žene! Predsednik vlade ne vidi terorja, morda ga bo videl tedaj, ko bo proti njemu vložena v Narodni skupščini velika dokumentarna obtožnica. Predsednik vlade venomer govori o tem, kaj bo po volitvah. Kdo pa je g. Vukičević, da more danes odločati o tem, kaj bosta rekla po volitvah krona in narod, predstavljen po novem parlamentu? O meni se govori, da sem nasprotnik sodelovanja z Radićem. Ko pa se iz vsake kombinacije izključuje Radića in Pribičevića, se s tem izključuje sedem desetih prečanskih krajev. V drugih državah vodijo državno politiko poedini strankarski šefi, a pri nas vodijo to politiko repi. Radikali so bili vedno pripravljene sklepati nemorale spozornice. Naša država se danes nahaja v takim položaju, da mora 11. septembra narod napeti vse sile, da jo reši sedanjih pustolov. Kar se tiče g. Vukičevića, mu lahko povem, da bo dobil take volilne batine, da bo kar pokalo. G. Davidovič upravičeno grmi proti vladi. Mi izjavljamo, da smo pripravljene podpirati Davidoviča brez rezerv, da se to pustolovstvo poruši. Kadar g. Davidovič pokliče svoje ministre iz vlade, takoj ustanovimo veliko demokratsko koncentracijo.

Beograd, 22. avgusta r. Pribičević je danes podal vašemu dopisniku med drugim naslednje izjave: Davidovič trdi, da vlada teror. Marko Tričković trdi isto in tudi jaz izjavljam, da obstoja teror. Vukičević pa odgovarja z »ne« in prosto taji, kakor obtoženec pred sodnijo. Njegova izjava, da bo tudi po 11. septembru na vladi, je predzna in ruši avtoriteto onih suverenih činiteljev, ki sta edina poklicana, da odločata, kaj bo po 11. septembru. To sta kralj in Narodna skupščina. Jaz se iz dobe Avstro-Ogrske ne spominjam niti enega madžarskega predsednika vlade, ki bi bil pred očitljivo kralja in parlamenta podajal take izjave o svoji večnosti. Vukičević zbira v primorsko-krajiški oblasti oni madžarski izmeček, ki je bil že pred vojno zoper nas. Stramota je, da se sme dr. Korošec obnašati kakor kak diktator. Izgleda da je izgubil ravnotežje. Usodo svoje stranke je zvezal z Vukičevićem, o katerem je Davidovič izjavil, da ima samo 10 ljudi za seboj. Ni še dolgo od tega, ko je bil Korošec izključen z vsake kombinacije. Ako želi, mu postrežem z nepobitnimi dokumenti. Njegove šale z izključevanjem drugih se mu bodo še slabo izplačale. Odklanjam z indignacijo Koroševе klevete, da poklanja tvrdka Teslić naši stranki 50.000 Din mesečno, da imamo neke fonde in da razpolagamo z ogromnimi sredstvi. Jaz sem pripravljen, dokazati, kako in kake nadčloveške žrtve doprinašamo za našo stvar, žrtve, kakršnih dr. Korošec nikoli ne bi bil zmožen.

Mala strančica g. Korošca, ki bo padla na 15 mandatov in ki ne more narasti, čeprav bi vsi jezuiti postavili na glavo, ni kvalificirana za to, da odločuje o naši državni politiki. Korošec je samo statist, v najboljšem slučaju lahko igra samo sporedno vlogo. Od glavne vloge ga izključuje narod, ki mu ne bo dal mandatov.

Beograd, 22. avgusta r. Pribičević

Ameriška justica ne pozna milosti

Kljub nasprotujočim si vestem se zdi, da sta bila po nedolžnem obsojena Sacco in Vanzetti justificirana. — Stroge varnostne odredbe po vseh Zedinjenih državah. — Protestne demonstracije. — Splošna stavka v Mehiki. — Bombna eksplozija v Argentini

Boston, 22. avgusta. s. Višji sodnik Stone je odklonil ponovno odgoditev justifikacije Sacco in Vanzettija.

Boston, 22. avgusta. s. Branitelji Sacco in Vanzettija objavljajo, da je prvorni zvezni sodnik Taft, ki je sedaj v Kanadi, odklonil prošnjo za odgoditev justifikacije obeh obsojencev, ker zadeva ni v okvirju njegove jurisdikcije.

Washington, 22. avgusta. s. Danes sta bila predložena zveznemu sodišču dva revizijska predloga za Sacco in Vanzettija.

Boston, 22. avgusta. (lo.) Edino upanje, da se podaljša življenje Sacco in Vanzettija, je intervencija guvernerja Fullera.

Boston, 22. avgusta. s. Ravnatelj jetnišnice je izjavil, da je vse pripravljeno za justifikacijo Sacco in Vanzettija. Krivnik je davi dospel semkaj ter je pregledal vse električne naprave. Pribe za justifikacijo so bile obveščene, da bo prvi obsojenec justificiran tri minute po polnoči (po ameriškem času).

London, 22. avgusta. s. Listi poročajo iz Bostona, da sta se Vanzettijeva sestra in njegov 19letni brat nad eno uro razgovarjala z obsojencem. Razgovarjali so se o mladostnih dneh. Ko sta zapuščala celico, sta se onesvestila. Sacco se je poslovil od svojega 14-letnega sina, ki je bil ob njegovi aretaciji star sedem let, z besedami: Želim, da bi deloval za človeštvo. Ne misli na denar in bogastvo, ki so brez pomena.

Newyork, 22. avgusta. (lo.) Okoli jetnišnice Charlestown je bila postavljena cela vrsta strojne ter močni policijski in vojaški oddelki. Ponoči razsvetljevanje okolice jetnišnice močni reflektorji.

Boston, 22. avgusta. s. Danes dopoldne ob šestih je bila proglašena splošna stavka. Kakor pred 12. dnevi so tudi sedaj vse ceste, ki vodijo do jetnišnice, prenapolnjene. Jetnišnica je močno zastražena s strojnimi. Cestni promet je ukinjen.

Newyork, 22. avgusta. s. Od velikega številca v listih objavljenih protestov proti justifikaciji Sacco in Vanzettija je najbolj zanimiv protest, ki ga je podpisalo 600.000 oseb vseh poklicev iz vseh držav. Znani profesorji, publicisti, pedagogi, socialni politiki, nacionalni ekonomisti itd. so podpisali ta protest.

Newyork, 22. avgusta. (d.) Glede na nevarnost pojačane akcije anarhistov ob priliki justifikacije Sacco in Vanzettija, je bilo včeraj proglašeno v vseh vzhodno-ameriških mestih malo obsežno stanje. Vsa policija je mobilizirana. Vrhovni policijski poveljnik je izdal nalog, da se morajo vsa javna poslopja, mostovi, podzemse in nadzemse železnice strogo zastražiti in za vsako ceno preprečiti bombne atentate. Po ulicah patrolirajo močni oddelki policije in vojaštva, ki imajo nalog, nadzorovati protestna zborovanja in preprečiti incidente. Po ulicah žvignajo policijski oklopni avtomobili, da lahko v slučaju cestnih spopadov tako intervencirajo. Newyorkska policija ima razen tega strog nalog, da pri vhodih k podzemskim železnicam revidirajo prtljago potnikov, ker je računati s tem, da bodo anarhisti v slučaju justifikacije Sacco in Vanzettija ekušali naj-

prej izvršiti napade na železniške naprave. Policija v Chicagu je vse količjak sumljive osebe stavila pod nadzorstvo.

Berlin, 22. avgusta. (be.) Povodom predstoječe justifikacije Sacco in Vanzettija poročajo iz vseh svetovnih središč, da demonstracije vedno bolj naraščajo. Vsi veliki newyorkski listi zahtevajo pomilostitev Sacco in Vanzettija.

London, 22. avgusta. s. Danes se je v Hyde parku vršilo protestno zborovanje proti justifikaciji Sacco in Vanzettija. Zborovanja se je udeležilo 12.000 oseb.

Le Havre, 22. avgusta. s. Na protestnem zborovanju strokovnih organizacij pristaniških delavcev proti justifikaciji Sacco in Vanzettija je prišlo do krvavih spopadov s policijo. 20 demonstrantov in pet policistov je bilo težko ranjenih.

Marseille, 22. avgusta. s. V neki gostilni je prišlo radi afere Sacco-Vanzetti do prepisra. Padlo je več revolverskih strelcov, ki so smrtno zadeli tudi nekega novinara.

Dunaj, 22. avgusta. s. Komunisti so danes v raznih obratih skušali izzvati protestno stavko proti justifikaciji Sacco in Vanzettija, vendar brez uspeha.

Mexico City, 22. avgusta. (d.) Vodilna delavska organizacija je sprejela na svojem včerajšnjem posvetovanju resolucijo, v kateri protestira zoper smrtno obsodbo Sacco in Vanzettija in naglašja da bo v slučaju izvršitve smrtno obsodbe v vsej državi proglašila enourno splošno stavko.

Cordoba, 22. avgusta. (lo.) V Fordovih delavnicah je danes eksplodirala bomba, ki je napravila veliko škodo. Poslopje je bilo porušeno in deloma tudi hiše v bližini. Ljudje so se rešili z naglim begom na ulice. Splošno se domneva, da gre za atentat simpatizerjev Sacco in Vanzettija.

Senzacionalen bolgarski predlog za jugoslovski imperij

Sofije, 22. avgusta. p. Osebnoglasilo zunanjega ministra Burova, «Mir» objavlja na uvodnem mestu članek, o katerem se misli, da je bil objavljen z znanjem in odobravanjem samega g. Burova. V članku se navajajo konkretni predlogi o ustanovitvi velikega jugoslovanskega imperija na Balkanu po primeru bivšega nemškega imperija. Ta jugoslov. imperij naj bi obsegal vsa ozemlja, sedanje Jugoslavije in Bolgarije in naj bi obdržal obve dinastije, kakor je bil slučaj z bivšim bavarskim kraljem. Kot posebne države v tem imperiju naj bi obstajale Srbija, Bolgarija, Hrvaška, Slovenija, Crna gora, Bosna in Hercegovina z Dalmacijo in Makedonija. Kakor v Nemčiji naj bi se tudi v jugoslovanskem imperiju izoblikovala enotna nacionalna individualnost. «Mir» meni, naj bi ravno Srbi povzeli inicitiativo za ustanovitev takega jugoslovanskega imperija na Balkanu.

Gospodarski program naprednega bloka za Ljubljano

Napredna kandidatna lista za občinske volitve. — Nosilec liste je dr. Dinko Puc. — Pod sedanjim režimom na magistratu je zastalo vse lepo započeto delo

V nedeljo dopoldne se je vršilo v kazinski dvorani v Ljubljani polnoštevilno obiskano zborovanje ljubljanskih zaupnikov SDS in NSS. Zastopane so bile vse stranke in stanovske organizacije, vsi sloji in vsi okraj. Zborovanje je otvoril g. Anton Likozar, ki je pojasnil, na kak način je bila sestavljena napredna kandidatna lista za ljubljanske občinske volitve. V imenu kandidacijskega odbora je poročal g. Urbas, ki je predložil listo, sestavljeno od tega odbora. Z velikim odobravanjem so zorovalci sprejeli predlog, da bodi nosilec napredne liste g. dr. Dinko Puc. Soglasno so bili odobreni tudi vsi drugi predlagani kandidati. Lista je sestavljena tako, da bodo v napredni večini novega ljubljanskega občinskega sveta zastopani vsi mestni okraj in vsi deli ljubljanskega prebivalstva.

Napredni komunalni program

Od vseh zborovalcev simpatično pozdravljen je po glasovanju povzel besedo g. dr. Dinko Puc, ki se je uvodoma v svojem in drugih kandidatih imenu zahvalil za zaupanje in nato v kratkem govoru razvil komunalni program Naprednega bloka. Povdarjal je med drugim:

Napredni blok v občinskem svetu ljubljanskem ne bo nikdar pozabil, da je Ljubljana kulturno središče

vseh Slovencev in da mora biti tudi gospodarsko središče vseh Slovencev. Tudi v bodoče bo ena glavnih zahtev SDS, da morajo ostati dosedanje kulturne in prosvetne ustanove v Ljubljani neokrnjene. To velja zlasti za naše srednje, strokovno in višje šolstvo, kjer nas čaka še mnogo dela. Srednja tehnična šola, ki je za ljubljansko prebivalstvo velikega pomena, se ima boriti z velikimi denarnimi težkočami. Tretja državna gimnazija nima posloplja, osnovne šole so pretresne in tudi univerza nima zadostnih prostorov.

V tem pogledu je bivši gerentski svet v okviru možnosti že nekaj storil. Žal vada ni odobrila velikopoteznega načrta za zgradbo novega šolskega posloplja v Gajevi ulici. Obnovil je gerentski svet štipendije za dijake na srednji tehn. šoli, ki so med vojno vsled devalorizacije propadle, univerzo pa je podprl na ta način, da je za univerzitetno knjižnico določil fond vsakoletnih 100.000 Din. Kakor se čuje, je žal letos ta postavka črtana iz občinskega proračuna. Storili so to tisti gospodje, ki imajo slovensko univerzo vedno na jeziku.

V gospodarskem oziru stojimo na stališču, da je treba

občinsko upravo depolitizirati.

Bivši ljublj. gerentski svet je to že začel izvajati, ker se je postavil na stališče, da ima na magistratu priti v poštev samo gospodarsko delo. Naša kandidatna lista je izraz tega stremljenja, ker je popolnoma gospodarskega značaja; zastopani so na njej vsi tisti sloji, ki imajo interes na tem, da se v občini dobro gospodari.

V Ljubljani ni vse tako lepo, kakor bi želeli. Industrija se ne razširja, pač pa celo nazaduje. Trgovina in obrt se borita z velikimi težkočami. Vse to ima težke posledice za celokupno prebivalstvo in število brezposelnih se množi. Pred vojno smo lahko rekli, da so socialne razmere kolikor toliko urejene. Po vojni pa je zavladala silna beda, ki je kriva, da je del našega naraščajaa rahličen, slaboten. Treba bo skrbeti za

gospodarsko ozdravljenje mesta,

preskrbeti bo treba ljudem dela, pogledati vse socialne akcije. Ne bomo mogli izhajati brez podpor za brezposelnost in zato bo treba temeljito preurediti ubožno akcijo, da bo vsakdo, ki bo v resnici potreben, našel v stiski na magistratu podporo.

Skrbeti bo treba za boljše aprovizacije ubožnih slojev. Bivši gerentski svet se je že bavil z načrtom osnovanja posebne kuhinje za manj premožne sloje, stvar je z njegovim odstopom zastala, a bo treba to misel obuditi znova.

Osnovati bo treba dom za zapuščene otroke, skrbeti bo treba za zdravje naše mladine s počitniškimi kolonijami in osnovanjem posebnega okrevališča na Jadranu. Poskrbeti bo treba tudi za nova kopališča, in sicer za zimsko in poletna, ker so sedanja docela nezadostna.

Ljubljano čaka velika in težka naloga v izpopolnitvi prometnih sredstev

v razširjenju električne železnice in v avtomobilizaciji prometa. Bivši gerentski svet je za oboje pripravil načrte, mislil pa je pri tem, da je stvar tako važna, da more definitivno odločiti o njej le bodoči občinski svet. Zadostno razširjenje cestne železnice bi veljalo kakih 30 milijonov dinarjev. To je velika vsota, denar je danes še vedno drag in se težko dobi. Zato je gerentski svet izdelal načrte tudi za avtomobilizacijo Ljubljane, za avtomobilne zveze z Vičem, pokopališčem, št. Vidom in Posavjem, za kar bi zadostovalo 6 do 10 milijonov dinarjev. Obstojali so pomisleki o rentabilnosti takih avtomobilskih zvez, to da mesto Maribor je s svojo avtomobilizacijo prometa dokazalo, da se rentira.

Bivši gerentski svet je rešil začasno vprašanje elektrifikacije mesta,

kar je bila nujna potreba. Z razširjenjem elektrarne je Ljubljana za več let preskrbljena za električnim tokom. Toda, ako nečemo, da bi Ljubljana v nekaj letih zopet prišla v stisko, bo treba misliti na definitivno rešitev tega vprašanja. Kako, to je stvar, ki je niti izvedena še niso rešili. Gotovo ne bomo mogli štati centrale,

ki bi stala 100 do 150 milijonov Din. Naloga občinskega sveta bo, najti tu pravo srednjo pot.

Dolžnost njegova bo tudi skrb, da se v bodoče ne bo več zanemarjalo naše Barje. Bivši gerentski svet je napejal iz prihrankov električno luč do Mokarja. Pripravil je vse, da bi se z letošnjim proračunom to delo nadaljevalo, kajti tudi Barjan, so meščani. Toda na žalost pod vladnim komisarjem ni bila nobena tozadevna postavka postavljena v proračun.

Ljubljanska vodovodna naprava, ki je do zadnjega časa zadoščala potrebam in ki je bila tako vzorna, da je v čast našim prednikom, je postala premahljna. Treba bo misliti na razširjenje, treba bo vodovod napeljati tudi v predmestne dele. Izpopolniti bo treba kanalizacijo. Bivši gerentski svet je v tem oziru že nekaj storil, toda izvršiti to treba še mnogo.

Vprašanje regulacije Ljubljane

bo treba izvršiti s podporo državne oblasti. Za to je bilo v preteklem času že dovolj prilike; imeli smo že trikrat slovenskega ministra za vođe, toda nikdar nisimo mogli dobiti kakavega prispevka za regulacijo Ljubljane. Ako se ta stvar ne reši kmalu, obstoja nevarnost, da bodo popolnoma propadla že izvršena dela. Nadaljevati bo treba

cestna dela,

a bolj smotreno, kot se to sedaj godi. Dočim se na luksuzen način tlakuje Kongresni trg, ki bi v sedanjih razmerah še lahko počakal, so pozabili na tlakovanje Pred škofijo in nadaljevanje tlakovanja na Starém trgu, na predmestja in razne mestne dele, kjer so nastale nove stanovanjske kolonije, kot n. pr. zlasti v Šiški. Bodoči občinski svet bo moral skrbeti za likvidacijo kaldrmine, ki jo je doslej samo bivši gerentski svet znal priskrbeti.

Glede stanovanjske akcije

mislim, da se bo vsekakor treba vrniti k že preizkušenim metodam. Odkar je odšel bivši gerentski svet z magistrata, ni zgradila občina niti enega novega stanovanja. Celo leto se je zbralo obligacijsko posojilo in že spomlad se je oficijozno in napol oficijozno poročalo, da je to posojilo že zagotovljeno. Prišli smo skoro v jesen, a z zdavjo stanovanjskih hiš se še ni pričelo. Sedaj pred volitvami se je pričelo govoriti, da se bo začela zidati iz obligacijskega posojila cela vrsta hiš za 23 milijonov Din. To je navaden bluf, kajti kljub tajnosti, ki se varuje o uspehu obligacijskega posojila, je znano, da si sedanja mestna uprava ni znala zagurati razpisanih 30 milijonov in da ima formalno

zbranih samo 7 milijonov Din

o katerih pa sta Mestna hranilnica in občina sami dali 5 milijonov. Dejansko se je nabralo nekaj manj kakor dva milijona in sedaj je klerikalni svet začel graditi hiše v vrednosti 23 milijonov z dvema milijonoma, a bodoči občinski svet naj skrbí za to, kje se bo dobil ostali denar!

Glavna stavbna sezona je popolnoma zamujena in stanovanj nimamo še nobenih na razpolago! Spričo tega nam grozi za 1. november

prava stanovanjska katastrofa.

Ze danes je v Ljubljani okoli 300 stanovanjskih odgovodi in ni izključeno, da se bodo v novembru povisale na število 500 do 600. In občina v tem najbolj kritičnem času v zimi ne bo imela nobenih stanovanj na razpolago.

V mestnem gospodarstvu je brezposelnostno potrebo.

pametno in smotreno štedenje.

Gospodarski položaj naših meščanov je tak, da ne bodo prenesli nobenih novih bremen. Zato brez racionalnega gospodarstva ne bo mogoče izvršiti postavljenih nalog.

Za Ljubljano je tudi zelo važno vprašanje tujkega prometa.

Nj govori, da se tujski promet razvija samo na Bledu in Bohinju, kjer manjka prostora, treba je, da izhaja iz Ljubljane vsa akcija, pa bodo vsi kraji v Sloveniji imeli dovolj. Bivši gerentski svet je v tem pogledu izdelal že obširne načrte v zvezi s prometnim sindikatom, pod novim režimom pa je vsa stvar zastopala. Bodoči občinski svet bo moral skrbeti tudi za to stvar!

Dr. Puc je končal svoj govor s pozivom na

složno delo vseh naprednih slojev

Ljubljane. Opozarjal je na to, da se bodo nasprotniki po svoji stari navadi gotovo tudi topot posluževali proti našim kandidatom brezvestnih osebnih napadov. Proti njemu razširjajo že sedaj po gostilnah razna obrekovanja, ki jih odločno zavrača. Naprednjaki pa klerikalcem in njihovim pomočnikom ne bodo nasedali, ampak jih združeni v boj za napredno zmago. Novi volilni red nas ne straši, saj je stari v prvi vrsti koristil klerikalcem. Četudi bi se morša zdaj zgodilo, da bi pri volitvah ne dobili absolutne večine, toliko pa je gotovo že naprej, da bomo tako močni, da se brez nas ali pa celo proti nam na magistratu ne bo moglo vladati. Naši glasovi od leta do leta naraščajo in Ljubljana bo letos zopet postala napredna, kakor je bila pred vojno.

Zborovalci so izvajanja g. Pucja ponovno prekinjali z odobravanjem; ob koncu pa izražali svoje zadovoljstvo z dolgim, burnim aplavzom. Po kratkih govorih večjega števila zaupnikov je predsednik popoldne zaključil lepo zborovanje.

Velik javni shod SDS v Laškem

Dr. Zerjav in srečni kandidat dr. Bohinjec pred volilci

V soboto zvečer se je vršil v Laškem izvrstno obiskano shod, kjer sta govorila dr. Zerjav in srečni kandidat dr. Bohinjec. Zboru, ki ga je poleg domaćinov posetilo tudi mnogo rudarjev in okolice in celo iz Hrastnika, je predsedoval župan dr. Roš.

Govor dr. Zerjava.

Dr. Zerjav je v svojem govoru hvajal, da prihajajo pri nas volitve vsaki dve, mesto vsaka štiri leta, ker nimamo večine z edinstvenim programom. Pokojni Pašič, ki je zadnja leta snoval »radikalno demokracijo«, je priznal, da je radikalni stranki treba dodati socialni program. Tega pa ni mogel načrtovati, pač pa so prišli na površje nespodobni nasledniki. Gosp. Vukičević je prestavnik

našednjakega razumevanja države

na vseh poljih. Od njega ni pričakovali koraka NRS na levo, ampak še bolj bo zakrknjena v reakciji in antisocialnem mišljenju, ki je poleg korupcije razlog, da je SDS obupala nad možno reformo radikalne stranke kot celine. SLS se je sedaj na življenje in smrt zvezala

z najbolj zastarelim krilom NRS.

S tem je vnaprej obsodila na smrt vsa socialna stremjenja, ako blejska koalicija zmaga. K Vukičeviću je takoj prešla vsa jata korupcionashev in radikalne birokracije. Da dobi »samoupravo«, je Vukičević tudi gosp. Lazo Markoviča proglasil za vladnega kandidata in zdaj je »državna dolžnost« voliti gosp. Lazo Markoviča, radi — čiščenja...

Da pojav gosp. Vukičevića ne znači pot v ozdravljenje, temu je dokaz strašni policijski teror. Prišlo ga je tudi nekaj k nam. Uprave denarnih zavodov se razpuščajo, da se straši nasprotni volilce. Gerentski v Ljubljani se zlorablja za agitacijo SLS. Gosp. Vukičević je na svoj shodi v Ljubljani

prignal oba velika župana

in visoke uradnike. Kaj takega še nismo doživeli. Misel, da se bodo razmere v Jugoslaviji uredile, če se uniči strankarske voditelje, je povsem ponesrečena.

Treba je vezati moči, ne pa jih razkrajati.

Finančni zakon in kar mu je sledilo nesocialnega, je popoln dokaz, da od vlade ni pričakovali reforme na bolje. Blejski pakt je »bluff«, o katerem je gosp. Marinković dobro vedel, da je sklenjen le zato, da se objavi, da je sklenjen. Blejski pakt zelo obtežuje SLS, ki je zopet enkrat zajetila avtonomijo in izgubila svojo samostojnost, za radikalne pa ne pomeni nič, tim pače gosp. Vukičević in to bo takoj po volitvah. Gosp. Vukičević bo tedaj zapustilo vse in celo tako znani vladni radikali mu bodo ponižali zaviti vrat. Na pomolu so nove kombinacije, v katerih bo odločilno držanje demokratskih grup, ki pod vtisom dogodkov zadnjih mesecev morajo iti v skupno fronto.

Govornik se je nato bavil s programom SDS za obrtništvo in delavstvo. Obrtništvo mora dobiti pogoje za strokovno izobrazbo naraščajaa, tenejši kredit nego ga obeta nuditi državna banka, zaščito proti šumarstvu, odpravo davka na poslovni promet, sicer pa svobodo in mir ter dober in cenen promet. Vrniti se mora avtonomija stanovske zbornice in nanjo graditi »Privredni Sveti«. Na

socialnem zavarovanju

je obrtništvo skupno zainteresirano z delavstvom. Misel zavarovanja tudi za starost

G. Vukičević fantazira o 11. septembru

Agitacijsko potovanje predsednika vlade. — Korošecv kompaciscent hoče preko fatalnega 11. septembra z obljubami in prokovanji. — Nikjer ni volilnega terorja

Karlovac, 22. avgusta. p. Predsednik vlade Velja Vukičević je priredil preko nedelje agitacijsko potovanje po tkzv. Koridumu. To potovanje je bilo pripravljeno čisto v maniri politične agitacije po južnih krajih naše države. Predsednika vlade je spremljal veliki župan Hanžeković z raznimi opravnimi uradniki. V njegovem spremstvu so bili tudi radikalni kandidati, ki imajo za sabo, kakor njihovih kolegi v Sloveniji, komaj po par sto glasov v celih volilnih okrožjih. V edinem »radikalnem« kraju Vojnici, kjer pa so tokrat radikalec tudi razcepiljeni, je g. Vukičević pred približno 500 ljudmi govoril o bivši Narodni skupščini, o svojem programu, kakor ga je opredelil v znanem pismu kralju povodom razpisa sedanjih volitev, o ustavi in reviziji ter o tem, kaj bo po volitvah 11. septembra. Vukičević je izjavil med drugim: Predlagal sem kralju nove volitve, da ostvarimo enake zakone, da zakon, ki obstojali v enem delu države, veljajo tudi v ostalih in v celoti. Nasprotniki pišejo in govorijo, da hočemo izpremeniti ustavo, da nameravamo vpeljati neki gornji dom. Mi pravimo, da to ni res. Najprvo treba izpeljati ustavo in šele nato, če bo potreba, mislim pa, da to ne bo tako kmalu, bi bilo mogoče vzeti tudi vprašanje revizije v pretres. Toda to vprašanje je še v tako daljni bodočnosti, da se o njem sedaj ne more niti govoriti. To povdarjam zlasti zato, ker nam naši nasprotniki podtikajo te misli. Kratko, to ni res!

Sedanja vlada bo imela, kakor se nadejam, večino, tako da bo lahko izvedla oni program, ki ga je predložila kralju. Ostali bomo ha vladi ne samo do 11. septembra, temveč tudi po 11. septembru, da lahko izvedemo, kar smo obljubili kralju. S SLS in dr. Korošcem sem sklenil prijateljsko, da bi bila na ta način bodoča večina še večja. Za enkrat še nisem uspel pridobiti Hrvatov za sodelovanje na vladi. Glavna zapreka je Radić. O terorju ne more biti govora. Davidović je prejel mnogo pritožb, ki pa jih ni utegnil preveriti. Obžalujem, da je prišlo do tega, da govori Davidović o terorju. Če je kje kaj terorja, je to teror od spodaj, ne pa od zgoraj. Zato pridite 11. septembra na volišče in dajte slobodno svoj glas za mojega prijatelja g. Miljuškovića.

Po Vukičeviću je govoril njegov nosilec liste g. Miljušković, ki je med drugim govoril: Sporazum z drjem Korošcem pome-

je končno zmagala, a treba bistvenih preuredb zakona, da se zavarovanje poceni in s tem omogoči starostno zavarovanje. Treba bo ločiti industrijo in osiguranje njenega delavstva od najmanjših obratov, za katere treba poklicati v življenje nove zavarovalne in podporne blagajne, ki pa ne bodo centralizirane. Rudarsko zavarovanje je s toli napadanim »Zerjavovim pravilnikom«, ipak stopilo za velik korak naprej. Ko je bila SDS v vladi, je tudi za rudarske staroukolenice pripravila načrt, ki je temeljiti na sodelovanju države in delodajalcev, da se osigurajo doklade. Nobena druga stranka, posebno na SLS, ki je leta 1925 dobila delavske glasove, ni za korak šla naprej, pač pa je SLS sodelovala pri demontiranju vse socialne politike. Po našem izkustvu je v socialno - političnih stvarih radikalna stranka tako grozno zastarela, da imamo nado le, da bodo demokratski elementi Srbov in Hrvatov našim željam pravičnejši. Blejski pakt je

kriz na grob krščanskega socialista.

Revir trboveljsko - laški bi situacijo delavstva bistveno izpremenil in to bi bilo važno za delavstvo vse Jugoslavije, ako bi poklonil zaupanje našemu sreznemu kandidatu dr. Bohinju, ki ga s svojimi glasovi zlahka spravi do izvolitve. (Dolgotrajno odobravanje.)

Izvajanja dr. Bohinjca.

Kandidat dr. Bohinjec je v krasnem govoru razvil svoj program in pri tem zlasti povdarjal, kako danes gosp. Korošec govori, kakor da se je naučil naše govore skozi sedem let. O potrebi gospodarskega dela govori mož, ki je ves ta čas delal neprodno državopravno politiko in se držal več let Radjića in zadrževal izvedbo ustave. Za nas je to spreobrnjenje, če je iskreno, veliko zadoščenje, vendar se nam zdi, da gre le za volilno polezo, da se zopet pridobi volilce. SDS se ves čas spopolnjuje kot prava ljudska stranka in je zlasti za delavstvo storila več nego vsi drugi skupaj. Demagogija je največji sovražnik napredka, in največja zasluga SDS je, da nikoli ni podlegla vabiljnim frazam demagogije. Stranke, ki so narasle iz laži, padajo. SDS pa pridobiva na zaupanju, kajti z dvema poslanecema je za ljudstvo več storila nego 20 poslancev SLS. (Viharno odobravanje. Medklic: »20 tigrov«, burna veselost!)

Po teh stvarnih govorih se je oglasil govornik SLS g. Podreberšek, ki je omenil, da je SDS terorizirala komuniste. (Burni ugovori. Medklic komunistov: »Zaloška cesta, kar molčite!«) SLS je dosegla vrhitev 20 % bonov. (Klic: »Kje, kdaj?«) Nato je popravil govornik, da bo to dosegla. (Buren smeh.) Končno je povedal, da je imela Gospodarska zveza ogromne izgube, pa se kar csami. (Kdo pa?) Pitali Napadali je Radića.

Po kratkem odgovoru dr. Zerjava je predsedujoči župan dr. Roš izjavil, kako so klerikalci, kadar so prišli na vlado, odstavljali vse dosedanje funkcionarje in gerente in kako jim zlasti v cestnem odboru laškem ni bil ni lasten pristaj dovolj costov, pa se je moral umakniti cestnemu strokovnjaku dr. Godinju.

Izvajanja dr. Roša, ki so jih poslušali z odobravanjem in velikim veseljem spremljevali z medklici, so navzoče klerikalce silno potrla. Bila je njihova fotografija, ki jo je slikal v par potezah dr. Roš, ki je nato zaključil sijajno zborovanje s pozivom, naj cel okraj tako izžene SLS, kakor je to storilo vrljo narodno mesto Laško.

vrzjuje iz skrivnih virov številno tasopisje, prireja drage manifestacije in plačuje kandidata drugih strank po 100.000 Din. Eden teh virov, da je znana tvrdha Teslic v Sisku, ki daje SDS mesečno po 50.000 Din! Ako bi gosp. Korošec ne bil prepričan, da bo zopet izvoljen in ga torej ne bo mogoče tožiti, ne bi si upal tako govoriti.

Dr. Korošec je dalje nazañnil, da vlada ne bo delala s sedanjim finančnim odborom, ki se sestane zopet v četrtak, ker ima v odboru večino opozicijo pod Pribičevićevim vodstvom. 11. septembra pa bo dobila vlada večino, s katero bo začela reševati gospodarsko krizo. Volilnega nastopa po mnenju gosp. Korošca ni nikjer in pritožujejo se le one stranke, ki ga same ne morejo vršiti. O snovanju »četirte stranke« gosp. Korošcu ni znano ničesar, a baje tudi nikomur drugemu ne.

K sklepu je gosp. Korošec ponovno izkličnil gosp. Radića iz vseh bodočih vlad in mu pridružil še gosp. Pribičevića, ki ga klerikalci tudi ne bodo hoteli sprejeti v svojo vlado. O blejskem paktu, reviziji ustave, avtonomiji Slovenije in vstopu SLS v radikalno stranko gosp. Korošec v Ptuju ni govoril.

Ljubljanske občinske volitve

Na velikem županstvu je bila včeraj dopoldne vložena prva kandidatna lista za ljubljanske občinske volitve. Lista je vložila SLS; njen nosilec je dr. Andrej Gosar. SLS bo tako imela tudi pri občinskih volitvah prvo skrinjico.

V nedeljo je bila soglasno in po dogovoru vseh ljubljanskih političnih in stanovskih zaupnikov sestavljena tudi kandidatna lista Naprednega bloka. Na listi so možje vseh stanov in so zastopani vsi okraj. Kandidatne liste so vedno rezultat kompromisov, ker številno razpoložljivih mest ni neomejeno. Zato bodo te dni hodili okrog naprednjakov, pristajev SDS ali NSS, in njim prijateljsko razpoložljivih volilcev razni ljudje, ki bi radi v kalnem ribarili. Tako n. pr. vabi na neko »gospodarsko« listo gospod, ki je bil 23. januarja še radičevski čuvar skrinjice, in namiguje, kakor da dela po nekakem dogovoru z SDS. Zato pozor, volilci, da kdo ne nasede. Za vse informacije na razpolago centrala SDS.

Vsako cepljenje, četudi na prvi pogled dobro mišljeno, nujno povzroča prepire in veliko izgubo glasov. V Ljubljani gre v stvari le za to, da hočejo klerikalci z intrigami čim najbolj onemogočiti trezno gospodarsko delo naprednjakov. Vse drugo stopa napram temu v ozadje. Ljudi, ki bi v kalnem ribarili in eno ali drugo osebo izigravali, je treba pozvati na red in preprečiti njihovo škodljivo delovanje. Kdor hoče vlagati svoje »nevtralne«, »gospodarske« liste itd., naj išče podpise izven naprednih vrst. Prepriča naj o potrebi cepitve klerikalce, drugače je vede ali nevede le agent za SLS.

Politične beležke

Westfalski Slovenci

Na shodu v Laškem je klerikalni govornik napadel dr. Zerjava, češ da je nastopil proti nekemu uradniku pri konzulatu v Duiseldorju. Prejel je odgovor, da bi bilo za SLS boljše, da ni pogrela te za njo tako sramotne zadeve z znanim falzificiranim pismom. Bolj važno pa je, da westfalski rudarji in mi vsi z njimi že leta in leta zahtevamo, da naša država sklene z Nemčijo recipročni pogodbo glede ravnanja z obsejanskimi delavci, in sicer predvsem glede uživanja raznih socialnih rent v domovini in valorizacije predvojnih rent. Dokazano je, da je vlada, v kateri je bila SLS, zanemarjala dati naši delegaciji pri trgovinskih pogajanjih instrukcije, naj zahteva, da se delavska konvencija, ki je prej veljala v Avstriji, sklene sedaj tudi z Jugoslavijo. Nemski delegati so začudeno vprašali, za kaj naši delegati tega ne zahtevajo. Vlada g. Vukičevića je bila opozorjena na novo po poslanicu dr. Zerjava, v je opomin vrgla v koš, pač pa je sklenila z SLS blejski pakt, v katerem ni besedice ne za delavca ne za kmeta, kaj šele za westfalske rudarje...

«Kmetški Glasnik» proti g. Puclju

Mislili smo, da »Kmetški Glasnik« prizna še volilne šlagerje, po prečitaniu številke, ki je te dni izšla v Celju, pa vidimo, da vsebuje list tudi stvari, ki jih je treba beležiti za široo javnost. Izjava kmetškega kandidata g. Ivana Ureka je temeljito ovrgla laž, ki so jo širili razni obrekovalci o njem, češ da je zahteval 100.000 Din ali mandat. Izmišljotina je že sama na sebi bila tako nespametna, da je nihče ni verjel. Sedaj pa izvem, da je klerikalni župnik gospod Trtnik vabil g. Ureka naj pristopi v SLS, češ da bi potem zavojelvali klerikalci vse Posavje. Tako vidimo kako so glavne naše kandidate nasprotniki hvalili, dokler so upali, da jih zase pridobe. To velja tako za Ureka, kakor za Kusarja, širše važnosti je tudi poročilo o delavnosti g. Puclja kot ministrja zlasti l. 1921., ko je slo za ureditev pogojev, pod katerimi je SKS stopila v vlado. Zahtevali so osebne koncesije za oba delegata, ki sta vodila pogajanja (g. Puclj je iz njih izšel kot minister), gospodarske zahteve pa so padle pod mizo, ker je g. Puclj referiral klubu, da so »neizvršljive. Pri Pašiču pa je g. Urek izvedel, da »treba, da se to učini. Več davno bi se moglo učiniti, da nam je Puclj čisto o tome kazalo.« Ureku se je posrečilo vsaj nekoliko popraviti, kar je g. Puclj opustil. Iz drugega članka izvem, da je g. Pašič bil predložena druga lista pogojev, nego jo je stavil klub SKS. To so zelo težki očitki, ki pa so bili doslej javnosti neznan.

Pripovedke g. Korošca v Ptuj

Ptuj, 21. avgusta.

V nedeljo dopoldne je govoril g. dr. Korošec na klerikalnem shodu v ptujskem Društvem domu. Začel je z zunanjim politiko, v kateri da so zmagale ideje SLS, tako da je naša zunanja politika taka, kakor jo je SLS vedno želela. Letos smo bili v nevarnosti, da pride do vojske, toda v trenutku najhujše nevarnosti je odposlanec SLS v Budimpešti preokrenil vse na dobro. Isti odposlanec je bil tudi v Sofiji, kjer je dosegel, da začnejo nova doba med nami in Bolzarji. Sestanek kraljev Aleksandra in Borisa (vlada v Beogradu odločno izjavlja, da tega sestanka ni bilo!) dokazuje, da je ta politika prava.

Ko je prišel na nofranjo politiko, je gospod Korošec najprej povedal, da je bila Narodna skupščina razpuščena zato, ker je bilo v njej preveč — korupcionistov. Ti korupcionisti (ki so jih klerikalci tako uspešno vzele v svojo zaščito v anketnem odboru) bodo pri sedanjih volitvah izločeni. V novi parlament se jih bo vrnilo komaj šest ali sedem. Ako pa bi se le zgodilo, da se vrnejo zopet vsi, bo dosegel g. Vukičević še enkrat razpust Narodne skupščine in nove volitve.

Umevno je, da se je gosp. Korošec spravil tudi ha SDS in jo v zaupanju na svojo bodočo inunilneto drzno obrekoval. Trdil je, da

Naši kraji in ljudje

Dva kraljevska para na Ljubelju

V soboto popoldne se je peljala naša kraljevska dvojica v spremstvu bivšega grškega kralja Jurija in kraljice Olge skozi Tržič na Ljubeljo. Naša kraljevska dvojica, ki je bila za časa ljubeljske prireditve odsotna, je porabila prvo priliko, da si ponovno ogleda progo, kjer so se pred dnevi vršila tekmovanja, in še vsa cesta, po

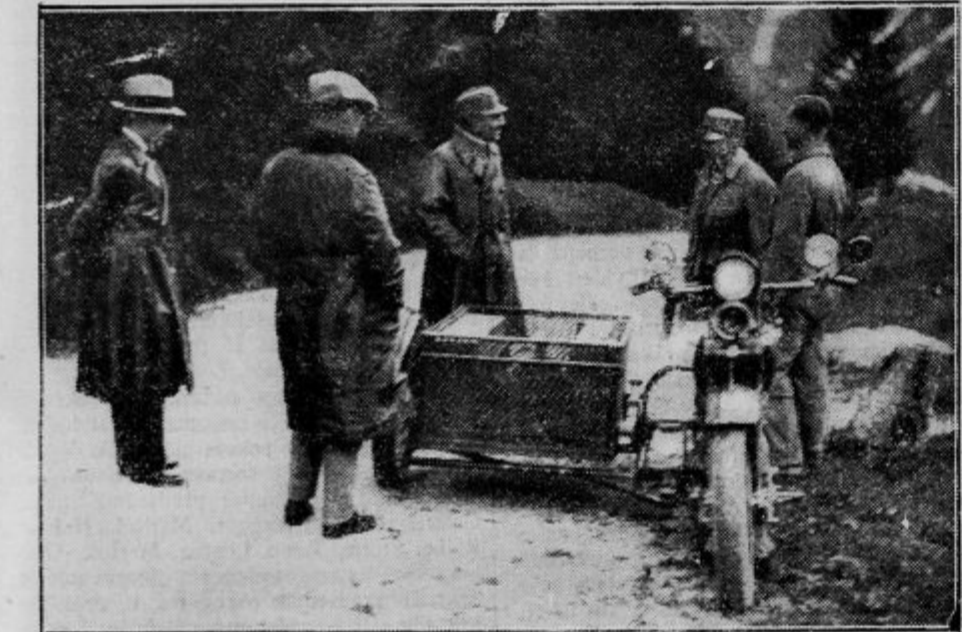
bila, da si je prišel ogledat to »razupito« dirkalno progo. V prenavdušenem občudovanju alpskih krasot je s sprednjim delom vozila pozobal občestni kamen in obitčar v jarku. Tudi tu sta kralja izstopila in si v razgovoru z lastnikom ogledala elegantno vozilo, ki mu pa karambol ni zapustil nikake poškodbe.

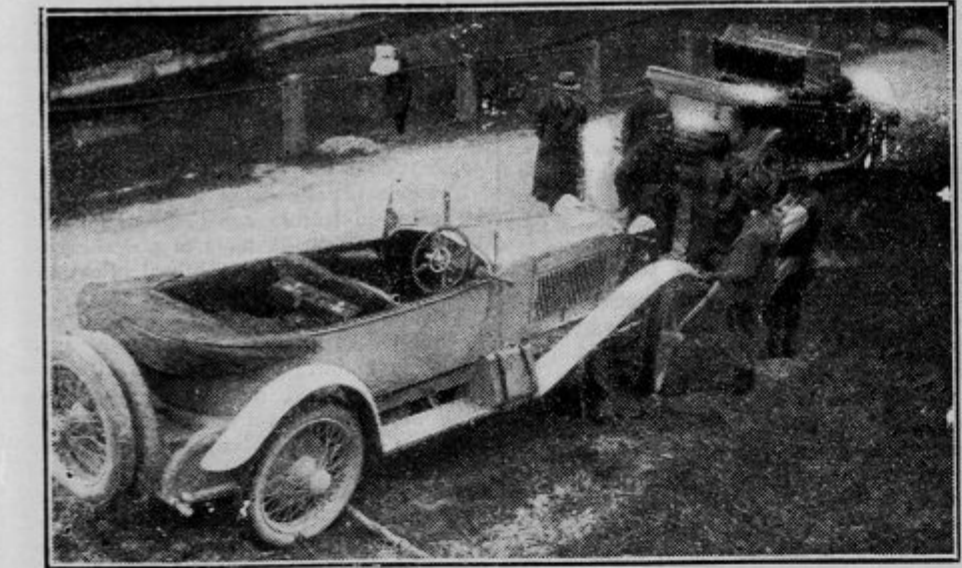
Kraljica Marija s svojo sestro grško kraljico Olgo na svoji desni.
Naš posnetek je prva slika obeh kraljic v zaslavljanju.

sežno na ovinkih očituje znake tola divje brzečih strojev. Še straši ljubeljski duh po progi: sportna lopa, vozna znamenja, razmetano kamenje, telefonska baraka na cilju, podrtje ograje itd., prav vse živi v kristalnem, izredno čistem gorskem ozračju. V rezkem zraku brez najmanjše vlage pred teboj Begunjsčica, da bi jo z roko otipal.

Tržiški meščani so ob povratku pričakovali visoke goste in jih presrečno pozdravljali. Vsestransko uporabljev se je izkazal državni cestar pri Sv. Ani, ki je s svojim sinom in lesenim drogom karambolizirani avtomobil zopet postavil na cesto, kjer je nadaljeval pot proti Ljubljani.

Kralj Aleksander pri novem vojaškem stroju Levo grški kralj Jurij, desno major Jaklič in g. Klemenčič.

Kralj pri karamboliranem avtomobilu

Temno modro nebo pokriva to nebesko sliko, ki ji ni kmalu enake.

Ko je kraljevi avto vozil skozi Tržič, so meščani takoj spoznali visoke izletnike in so bili veselo presenečeni, ko je kmalu za prvim privozil še drugi avto, v katerem sta sedeli dve črni zastri dami, kraljica Marija in grška kraljica Olga. Avtomobila sta vozila tik do vrha, kjer so si izletniki ogledali divno pokrajino. Isti čas je preizkušalo vojaštvo nad Sv. Ano nove vojaške motorje. Ko sta se kraljevi dvojici vračali, sta se avtomobila ustavila in je kralj pozval k sebi komandanta velopedeskega bataljona g. majorja Jakliča ter z največjo pozornostjo sledil njegovim občudovanjem.

Z grškim kraljem sta izstopila iz avtomobila ter si podrobno ogledala sestav novega vojaškega motornega vozila. G. major Jaklič je pojasnil vse tehnične prednosti stroja, z zastopnik Harley-Davidson Motors za Jugoslavijo g. Bruno Klemenčič. Kralja sta se posebno zanimala za slične vojaške formacije v drugih državah, ki uporabljajo slične stroje.

Med pogovorom sta bili kraljici tako ljubozne, da sta dovolili ju fotografirati in sta v ta namen sneli pajčolan, nakar sta se odpeljali dalje. Kralj pa se je po poturnem razgovoru pri prihodnjem ovinku ponovno ustavil. Ob cesti je ležal elegantni supersport delage avto, v katerem se je vozil iz Svice tam živeč Sr. Iso Svilar. Poročila o ljubeljski dirki so ga zva-

Vesti o ljubeljski dirki in našem divnem alpskem svetu so in bodo privabile še marsikatero občudovalca k nam. Zelimo še veliko takih izravnih občestnih kamnov, saj nam bodo znak tujčeve navdušenosti in občudovanja našega lepega gorenjskega sveta.

Nova žrtev Save

V Mednem je utonil 16letni ključavničarski vajenec.

Prelepo nedeljsko vreme so izkoristili premmogi ljubljanci, ki so se podali na Ljubljano in na Savo. Mnogo izletnikov se je odpeljalo proti Mednem in Retečam, ki sta prav tako priljubljena kraja zaradi lepega kopačnega prostora in še lepše okolice.

Tudi v Mednem se je kopalo več kopačev, med njimi 16letni ključavničarski vajenec Anton Bahovec iz St. Vida nad Ljubljano. Za kopačje si je izbral samotni prostor nižje pod mlinom. Bahovec ni znal plavati. Ko je šel okoli 17. v vodo, ga je nenadoma zaneslo valovje v stran, kjer je Sava zelo globoka. Prišel je klicati na pomoč, toda ta je bila izključena, ker so ga valovi naglo zagrnili in ga odnesli proti Tacnu.

Trupla nesrečnega mladeniča do snoči še niso mogli najti. Njegov oče prosi, da bi ga oni, ki bi truplo izsledili, takoj obvestili na naslov: Anton Bahovec, posestnik v St. Vidu nad Ljubljano št. 27.

Junaški polet kapetana Gradišnika

Curiško sportno glasilo proglašja našega rojaka za zmagovalca na mednarodnem letalskem mitingu.

Polet jugoslovenskega pilota kapetana Gradišnika, o katerem smo poročali, da je prošli terek v najslabšem vremenu preletel švicarske Alpe in na povratku dospel iz Bellinzone v Curih v 42 minutah, je vzbudil splošno občudovanje v strokovnjaških krogih mednarodnega letalskega mitinga. Švicarski avijatik, ki so vajeni Alp, ne krijejo svojega divljenja, tem bolj, ker je jugoslovenski letalec Gradišnik prvič letel preko Alp in to z občutno rano po prestani operaciji na nogi. Kapetan Gradišnik pripoveduje, da je domala treščil v neprodirni megli ob neko steno, a se je sigurne smrti rešil v poslednjem hipu s tem, da se je z letalom bliskovito umaknil nazaj. Odbor mitinga v Curihu namerava odlikovati Gradišnikovo polet z izredno častno nagrado, da tako manifestira svoje priznanje in obenem popravi neumestni ukrep komiteja, ki je razveljavil torkovo tekmo preko Alp in odredil ponovno tekmovanje za prošlo soboto.

V soboto popoldne se je dvignilo k poletu troje švicarskih avijonov in osem inozemskih letal, med njimi tudi jugoslovenska pilota kapetana Gradišnik in poročnik Pajević. Najboljši čas je dosegel holandski pilot Schott, ki je ves alpski trikotnik preletel v eni uri 39 minut 8 sekund. Prav lepe čase pa sta dosegla tudi jugoslovenska letalca, in sicer kapetan Gradišnik 1 uro 57 minut 6,2 sekundi, a poročnik Pajević 2 uri 8 minut 32 sekund.

Ne glede na sobotne rezultate je dosežena zmaga kapetana Gradišnika v alpskem tekmovanju postala prava svetovna senzacija. Tembolji, ko je komisar mitinga na intervencijo našega poslanstva izdal poseben komunikat, v katerem se ugotavlja, da je kapetan Gradišnik v terek izven konkurence preletel Alpe v 40 minutah, s čemer je dokazana hrabrost našega kapetana. Švicarske novine obširno pišejo o kapetanu Gradišniku in o našem letalstvu in curiško sportno glasilo kratkoma ugotavlja, da je kapetan Gradišnik zmagovalac mednarodnega mitinga. Hrabremu kapetanu Gradišniku, slovenskemu rojaku, dolguje vsa država hvaležnost, ker je s svojo nezlomljivo energijo in junaško smelostjo pripomogel našemu narodu k ugledu, na katerem nam lahko zavidajo vse države.

Vsem podeželskim odrom Slovenije!

Uprava ljubljanskega velesejma priredi v času od 17. do 26. septembra t. l. posebno gledališko razstavo pod naslovom »Gledališče-Ljudstvo-Družba«. Zveza kulturnih društev Ljubljana in Maribor sta povabljena, da se po svojih podeželskih odrih udeležita ta gledališka razstava v čim večjem številu. ZKD se temu vabilu radi volje odzove, da pred celokupno javnostjo pokaže sadove neumornega delovanja njenih društev, zlasti na polju dramatike, ki tvori eno najpoglavitejših poglavij njene narodno izobraževalnega dela.

Uverjeni smo, da se s tem strinjajo tudi vsa včlanjena društva in da bodo med seboj kar najvestneje tekmovala in razstavila vse, kar priča o njih agilnem delu v prošlosti in sedanjosti. Pozivamo vse naše odre, da kar najhitreje zbirajo potrebni material in ga odpošljejo z natančno navedbo vsega poslanega na tajništvo ZKD v Ljubljani, Kazino, II. nadstropje, po pošti ali pa po kaki osebi.

Na razstavnem prostoru ima ZKD na razpolago velik poseben prostor pod odelkom »Diletantski odri«, kjer bo tisočerm obiskovalcem delo teh odrov na ogled in v vzpodbudo. Zato naj nam vsako društvo pošlje čim prej, najkasneje pa do 10. septembra t. l. ves razstavni material po navodilih, ki so jih društva prejela potom poslanih okrožnic. Poročate nam potom statističnega pregleda število vaših predstav, vašega igralstva in društvenega članstva za ves čas obstoja vašega društva, na-

dalje pošljite slike, fotografije, risbe vaših domov, dvoran in odrov, slike vaših igralcev, posameznih predstav in vzornih scen, vaših režiserjev in odličnih delavcev na polju dramatike. Ne pozabite na razne zanimive lepake, okrožnice, rokopise v izvirniku kakih podeželskih dramatikov, skratka na vse, karkoli je na razpolago in kar bo zanimalo obiskovalce prve gledališke razstave.

Naj ne izostane nobeno društvo, četudi je še tako majhno. To je naš prvi nastop, s katerim dokumentiramo pred vso javnostjo naše napredno delo, vsled česar prosimo vsa društva, da nas pri tej priložnosti kar najkrepkeje podpirajo in pošljejo čim več materiala, katerega naj zberejo čim prej.

Na vse poslano prevzame ZKD Ljubljana polno jamstvo in pošlje razstavljeni material po končani razstavi vsakemu društvu brezplačno in v polnem redu na njegov naslov. Pozivamo ponovno vsa društva, da z zbiranjem prično takoj in z istim hite, ker je čas do razstave zelo kratek. Vsa potrebna pojasnila in navodila daje tajništvo ZKD v Ljubljani.

Zveza kulturnih društev Ljubljana in Maribor.

Smrtna nesreča v Kamniških planinah

Na južni steni Brane se je pri nabiranju planik smrtno ponesrečil sotrudnik Avgust Prohinar.

Kamnik, 22. avgusta. Avgust Prohinar, trgovski sotrudnik iz Kamnika, rojen leta 1899., je prošli četrtek zjutraj odšel iz Kamnika v Kamniške planine. Pred odhodom je svojem sporočil, da odhaja na Kamniško sedlo in da se vrne istega dne zvečer. Toda Prohinar se ob napovedanem času ni vrnil. Sorodniki so slutili nesrečo in so o tem obvestili podružnico SPD v Kamniku.

Po poizvedbah se je dognalo, da se je Prohinar na potu proti Kamniškemu sedlu pridružil oskrbnici kočje na Sedlu. Spotoma pa se je odločil, da prepleza južno steno Brane in da pride preko Brane do kočje na Sedlu. Zato je krenil od turistične poti pri prvem velikem plazu nad Jermanco po lovski stezi proti Kaptanskemu plazu po Brano. Rešilna ekspedicija, obstoječa iz Franceta, Petra in Alojzija Erjavška ter Franceta Balantiča in Franceta Ajdovca je odšla v nedeljo popoldne iz Kamniške Bistrice.

Danes ob 10. dopoldne je naša pogrešana planinca pod južno steno Brane mrtvega. Nedaleč od trupla je bil najden nahrbtnik in čevlji, v katerih so bile planike.

Pokojnik je očividno nabiral planike in, hoteč stopiti za drugimi še lepšimi nad skalami, si je sezul čevlje ter splezal 20 m visoko nad plazom. Pri tem mu je spodrsnilo in loveč se za vejo, ki je bila odlomljena, je zdrknil v prepad tik svojega nahrbtnika in čevljev. Truplo bo prinešeno v Bistrico jutri zjutraj in nato v Kamnik, kjer se bo vršil popoldne ob 18. pogreb na Zale.

Pokojnik je bil navdušen planinec in obče spoštovan ter priljubljen mladenič. Njegovim sorodnikom izrekamo najgloblje sožalje. Pohvalno moramo omeniti delo članov rešilne ekspedicije, katerim se je šele po celodnevem naporu posrečilo izslediti truplo ponesrečenca in ga spraviti v dolino.

Razkrinkana organizacija mladih tatov, ki so kradli kolesa

Aretirani 14letni France Blaž izdal svoje mladoletne tovariše.

Ljubljana, 22. avgusta. Letos, že od rane pomladi dalje so se v Ljubljani neverjetno množile tatvine koles. Ni dolgo tega, ko smo objavili kratak pregled tatvin in je bilo razvidno, da je bilo tekom minulega meseca ukradenih samo v revirju ljubljanske policije okrog 100 koles. In ni bilo dneva, da ne bi policijska kronika registrirala delovanje »kolesarjev«, ki so dan za dnem neverjetno drzno in obenem spretno izmikali kolesa. Policia je upravičeno domnevala, da mora obstojati ena ali več tatvinskih organizacij, ki so se specializirale za kolesa in da morda razpolagajo tudi s svojo delavnico, ter ukradeno kolesa prenašajo in jih razpečavajo po deželi. Razpredla je vse mogoče niti, da tatove ujame in zadrzne v mrežo, a te dni se ji je domala po naključju posrečilo, da je izsledila eno tako organizirano družnico, ki jo tvori pet mladih frkolnov, v starosti okrog 14 let.

V Smartnem ob Savi si je pri nekem posestniku poiskal službo 14letni France Blaž. Navedel je napačno ime in že po par dneh, ko se je dobro spoznal z domačimi razmerami, izmaknil gospodarju kolo in pobegnil. Toda sreča mu ni bila mila, ker so ga te dni izsledili policijski organi. Zaslišan na policiji je nadebudni Fr. Blaž odkrito izpovedal, da pripada družbi, ki se je sistematično bavila s kradenjem koles izdal je njene člane, ki so vsi njegove starosti.

To so dečki: Ivan Pajsar iz Smartna, Stefan Juričovič iz Brinja, France Nežen in Fran Grusu, oba iz Snoberja. Izpovedal je še, da ima vsak izmed teh po eno kolo doma. Policijski organi so se danes dopoldne takoj odpravili v označene kraje, da primejo mlade uzmovčice.

France Blaž je videti zelo brhiten deček. Pozna pa se mu, da ga je pokvarilo slabo čtivo in da je doma živel brez pravega nadzorstva Isto se domneva tudi o njegovih tovariših, ki so poleg dobička z ukradenimi kolesi uživati tudi v tem, da so tatvine izvajali izredno rafinirano, kakor pravcatj velikomestni apaši. Koliko tatvin imajo vsi skupaj na vesti, bo dognala pre-

Oni, ki se svojih staršev sramujejo.

Življenska tragedija po romanu Izidorja Bernsteina v 8 velikih dejanjih. V glavni vlogi najpopularnejši igralec starega in novega sveta, odlični

Rudolf Schildkraut

Danes premijera ob 4, 1/2, 8, 9.

Pri vseh predstavah orkester.

Kino Dvor.

Telefon 2730.

iskava. Vsekakor pa mlade tatove čaka stroga kazen. Obnem ljubljanske policija še nadalje izsleduje morebitne druge organizacije tatov koles, ker ni smatrati, da bi bila družba mladih frkolnov sama pokradla in razprodala tako visoko število koles, kakor ga izkazujejo policijski zapiski zadnjih mesecev.

Vlom v Dramljah

Dramlje, 22. avgusta. Na Stajerskem se zadnje čase klati več vlomilskih tolp. A tudi drugače se čisto dogajajo tatvine in vlomi, ki jih v posameznih krajih izvršujejo domači vlomilski tipi. Posebno na piki imajo vlomilci seveda samotnejši stojišče hiše. Tako so si neznanji tatovi v tukajšnjem kraju v noči od sobote na nedeljo izbrali za vlom vinogradniško hišo nadučitelja Jelovška.

Ker jih ni nihče nadlegoval, so lahko svoje opravke razvijali popolnoma nemoteno in so odnesli iz hiše, kar se je le dalo premakniti: pobrali so posteljnino, perilo, slike, uro in še razne manjše vrednostne predmete. Skupno so pobrali za kakih 10 tisoč dinarjev plena. Orožništvo, ki je bilo o vlovu takoj obveščeno, je po ogledu v vinogradniški hiši začelo pridno zasledovati vlomilsko tolo.

Poslanec Žebot zopet obsojen v zapor

Maribor, 22. avgusta. Šele v nedeljo smo objavili cel članek z naštevanjem raznih hudih obsodb, ki so jih bili deležni številni klerikalni voditelji zadnjih čas pred sodiščem. Medtem ko so hoteli sami potopiti vse svoje nasprotnike pred sodiščem, se je stvar čudovito hitro obrnila proti klerikalcem.

Minuli petek bi se bil moral zagovarjati bivši poslanec Franjo Žebot pred sodiščem v St. Lenartu radi žalitev, ki jih je iznesel nedavno na javnem shodu proti tamošnjemu vo litelju samostojnih demokratov, g. dr. Milanu Gorišku. Javno ga je obdolžil, da je hotel obogateti s protizakonito nabavo javka prostega bencina. Na shodu je še ljudi pozival, naj to povedo dr. Gorišku, da ga bo le-ta lahko tožil. Kakor hitro pa je dr. Gorišek vložil tožbo proti Žebotu, se je junak hotel skriti za svojo namišljeno imuneteto. Tudi k razpravi ni prišel v petek, ampak je samo izjavil, da je neprogonljiv.

Sodišče pa je bilo drugega mnenja in je Žebota obsodilo na teden dni zopora, ki se ne more spremeniti v globo. Sodišče je pri razglasu razsodbe povdarjalo, da bi denarna kazen obsojenca ne mogla poboljšati in da tudi ne bi dosegla svojega namena. Tako je dobil klerikalni klevetnik zopet zasluženo nagrado.

Strašna drama ljubosumnosti

Grozen poskus umora obč. tajnika Mijo Pintariča. — Morilka njegova priležnica Marija Pološka.

Zagreb, 22. avgusta. V vasi Markuševcu, 8 km oddaljeni od Zagreba, se je snoči odigrala strašna drama ljubosumnosti, katere žrtev je 33letni Mijo Pintarič, občinski tajnik. Našli so ga v njegovi postelji danes zjutraj z razklano lobanjo, iz koje se je vlivlval mozeg. Postelja je bila vsa krvava, enako tudi tla. Zid je bil vse naokoli obrizgan s krvjo. Ranjenca so takoj prenesli v sosednjo sobo in obvestili o zločinu zagrebško policijo. Odposlana je bila komisija z zdravnikom, ki mu je prožil prvo pomoč. Pintariča z njegovo razklano lobanjo je bilo grozno pogledati. Ko je prišel k sebi, je imel še toliko moči, da je izpovedal, kako je prišlo do krvavega dogodka.

Ko se je Pintarič snoči vlegel k počitku in trdno zaspal, ga je nenadoma prebudil močan udarec s sekiro po glavi. Pintarič ni imel časa, da bi vstal in se branil, ker so padali udarci z veliko hitrostjo. Ko je začutil, da mu iz ran brizga kri in da izgublja zavest, je začel z onemoglim glasom klicati na pomoč. Tedaj je priskočila njegova priležnica Marija Pološka in ga dvakrat udarila s sekiro po glavi. Padel je v nezavest in se šele zjutraj prebudil, ko so prišli kmetje, da mu pomagajo.

Pintaričevo priležnico so aretirali tekem današnjega dne v Vlaški ulici. Bila je takoj zaslišana. Iz njenih izpovedi je razvidno, da je postal Pintarič žrtev njene divje ljubosumnosti. Marija Pološka je namreč 20 let starejša od Pintariča. Sprevidela je, da ne bo mogla dolgo živeti z mladim možem, zato se je odločila za usodno dejanje. Pintariča so prepeljali v zagrebško bolnico, kjer se bori s smrtjo.

B
E
B
E
D
A
N
I
E
L
S

Gospodičica z ... motornim čolnom

Originalna izvrstno uspeša veseloigranja na sae in smeh. Salon. Kasne toalette.

Premijera danes ob 4, poi 8 in 9.

ELITNI KINO MATICA

Domače vesti

* **Minister Vlakjo Kocić na Bledu.** V nedeljo popoldne je dospel na Bled minister za pošto in brzojav g. Vlakjo Kocić. Čakal je dva dni na avdijenco, nakar je bil včeraj končno sprejet pri kralju.

* **Imenovanje članov razsodišča delavskega zavarovanja.** Ministrstvo pravde je imenovalo za člane razsodišča delavskega zavarovanja v Ljubljani: kot predsednika g. Petra Keršiča, podpredsednika deželnega sodišča v Ljubljani, in za namestnika dšs. svetnika g. Mihaela Vehovarja in dr. Milka Gabra.

* **Kongres pravnikov.** Na poudro beograjskih članov se je sestajl dne 21. t. m. v Zagrebu stalni odbor kongresa, da bi se enkrat razpravljalo o vprašanju, ali se utegne vršiti kongres pravnikov še letošnje leto ali pa bi ga kazalo prirediti šele prihodnje leto. Uvažujoč vse momente, zlasti pa razpoložanje srbskih članov, je stalni odbor smatral, da so prilike za prireditve ugodne in je za to sklenil, da se bo kongres pravnikov vršil letos, v dneh 23. 24. in 25. septembra v Sarajevu, kakor je bilo nameravano že poprej. Spored se bo pravočasno objavil, prireditve izletov je v rokah ožjega odbora v Sarajevu. Četrtnaska vožnja po železnicah je še dovoljena. Slovenske člane, ki so se že priglasili, pozivljamo, da sporoče takoj po dopisnici, kje žele stanovati (v hotelu privatno, skupno ali v liščah). Rodbinski člani naj se kot tak označijo ip sicer z imenom. Na novo pristopivše člane pa prosimo, da se prijavijo z navedbo istih podatkov najkasneje do 10. septembra t. l. in vplačajo obnem članarino, ki znaša za javno uradnike in pravne pripravnike 60 Din, za vse druge 120 Din. Priložiti je tudi (in sicer obvezno) znesek 20 Din za knjigo referatov, ki bo v kratkem dotiskana. Vsi dopisi naj se naslavljaajo na odbor društva »Pravnicae. — Stalni odbor kongresa.

* **Letošnji kongres jugoslovenskega lekarskega društva** se bo vršil od 24. do 27. septembra v zdravilišču Rogoški Slatini. Ob tej priliki se bo vršila razstava kemičnih farmaceutskih izdelkov tu in inozemskih tvrdk. Aranzman za to razstavo je prevzel arhitekt g. Hugon Schell, Ljubljana VII. Kamor se naj blagovoljivo obrniti vsi interesiranci. Informacije glede kongresa daje šef - zdravnik zdravilišča Rogoške Slatine g. dr. Franjo Kolterer v Rogoški Slatini.

* **Sestodenski učiteljski tečaj** na specialni kmetijski šoli v Sent Jurju pri Celju, ki se je vršil od 10. julija do 20. t. m., je posejalo in dovršilo 23 učiteljev. Udeleženci so bili po večini starejši učitelji in upravitelji šol iz mariborske oblasti, le eden je bil iz južne Srbije. Usposobljenosti izpit za poučevanje na kmetijsko - nadaljevalnih šolah so položili vsi, deloma s prav dobrim, deloma z dobrim uspehom. To je bil šele drugi učiteljski tečaj na zavodu. Prvi se je vršil leta 1913. Želeli bi bilo, da bi se v bodoče vršili vsako leto ti tečajji in da bi jih obiskovali zlasti tudi mlajši učitelji, za katere so v prvi vrsti namenjeni že po odredbi ministrstva, da se razvije kmetijsko - nadaljevalni pouk tem popolneje in hitreje.

* **Ponesrečen kongres UJU v Skopju.** VII. redna glavna skupščina Udruženja jugoslovenskih učiteljev, ki se je vršila letos v Skopju, je bila v soboto zvečer zaključena z velikim nezadovoljstvom udeležencev. Na kongresu je bilo zastopanih 169 učiteljskih društev s 306 specialnimi delegati. Zborovanje je potekalo silno burno in so se dogajali mestoma škandalozni prizori, o katerih je po zaključku sam predsednik udruženja Vladimir Petrovič izjavil: »Na zborovanju smo imeli mnogo komunističnih kričačev, vendar se je končno vse poravnalo... Prilodni kongres se bo bržčas vršil v Zagrebu ali v Splitu. Po zaključenem kongresu se je precej udeležencev razočaranih takoj vrnilo domov, le nekateri skupine so v nedeljo zjutraj odpotovale na Kosovo in nekateri v Ohrid.

* **Velika slovska aeronautična manifestacija**, na kateri se bodo udeleževali poljski, češkoslovaški in jugoslovenski letalci, se bo vršila v skorajšnjih dneh z naslednjim programom: V četrtek 24. t. m. se iz Curija povrnejo naši letalci in bodo slavnostno sprejeti na bežaniškem aerodromu pri Beogradu. Vršila se bo revizija tekmovalcev in poskusni polet v brzini dviganja. V petek posetijo poljski in češkoslovaški tekmovalci prvi letalski polk za tekmo v Novem Sadu, v soboto pa se tekmovalci dvignejo k poletu za tekmo na zračni proži od Beograda do Varšave in nazaj. Nedelja bo posvečena velikemu letalskemu mitingu, kakršnega smo imeli v Ljubljani. Zvečer bo sledila razdelitev nagrad zmagovalcem. Častno nagrado je poklonil marš. Pilsudski, Aeroklub pa vsoto 200.000 dinarjev.

* **Kongres Ferijalne Saveza** se je v nedeljo pričel v Novem Sadu Podružnice FS, ki jih je v celi državi 247, so častno zastopane. Razprave podajajo izčrpano sliko o delovanju Saveza, ki združuje vse dijaštvo v naši državi in skrbi za njih počitniško razvedrilo. Ferijalni Savez razpolaga s 7 kolonijami za letovanje, ki se neprestano modernizirajo in letos nudijo zatočišče 900 članom.

* **Revizija občinske blagajne pri Sv. Krištofu.** Iz Laškega nam pišejo: Oblastni odbor v Ljubljani je poveril revizijo občinske blagajne občine Sv. Krištof g. dr. Godničju, sedanjemu gerentu okrajnega zastopa. Revizija je posledica sklepa občinskega odbora, ki je na svoji zadnji seji dne 14. t. m. soglasno sklenil odstranitev pomožnega blagajnika in cestnega nadzornika Ivana Deželaka. Odbor je namreč dognal razne nepravilnosti, ki so se vršile za časa Deželakovega blagajnikovanja ter se radi tega odločil za njegovo odstranitev. Občina bo zahtevala povračilo vseh zneskov, za katere je oškodovana. Deželak je obnem vodja SLS konzuma v Laškem, kakor tudi

sovsetnik okrajnega zastopa, kjer so mu poverjeni razni zaupni posli. Javnost je tem bolj radovedna na predlog g. dr. Godničja, ki vodi tozadevno revizijo, ker je osebn prijatelj g. Deželaka.

* **Fantovski punt radi tujega ženina.** V nedeljo popoldne je prišlo v Devici Mariji v Polju do velikih fantovskih izgredev. Neke šivilja si je izbrala za moža Gorenjca, ki ima doma dve lepi hiši, ice žive in še precej gotovine. Priz nje pa seveda tudi nevesta ni bila. Ko so se svatje peljali v cerkev, so fantje iz Vevč in okolice obstopili ženina in zahtevali kar 10.000 Din tkzv. »tolarija«. Ženin jim je ponujal le 400 Din. Ker se niso mogli pogoda, nastal velik kraval. Fantje so napadli ženina in njegovga čruga in se izliči radi neveste, ki se je onesvestila. Poleg vsega tega so pričeli gorati ob cesti, po kateri se je pomikal svatbeni sprevod, smrdeči kresovi. Na pomoč poklicani orožniki so z veliko težavo udušili fantovski punt in omogočili, da sta ženin in nevesta stopila pred oltar.

* **S 1. septembrom** si lahko posestnik velike hiše, dve kipiš srečko, ki stane samo 10 Din. Drugi krasni dobčki bodo razstavljeni od 20. avgusta do 1. septembra v »Delavskem domu«. — Društvo »Invalidski dom«, Trbovlje.

DOXA URA
Pljoštata oblika
F ČUDEN.
jubilo a
Trstenova ulica.

* **Defraudant Josip Scholler** se zadržuje v Franciji. Kriminalni odsek zagrebške policije je na izdano tiraščo za defraudantom Josipom Schollerjem prejel obvestilo, da je Scholler, najprou odšli v Italijo in odprtovano na Špansko. Iz Španske je edel v Francijo kjer se še sedaj zadržuje. Njegovo aretacijo je pričakovali v jak ašem času.

* **56 mesecev težke ječe za ponesorbo 20.000 Din.** Sodišče v Beogradu je obsodilo nekoga Trifunovića na 4 leta in osem mesecev robije, ker je ponesorboval tri menice po 5700, 10.000 in 5000 dinarjev.

* **Strašna nesreča z granato v železarni.** V železarni v Zenici se je te dni dogodila strašna nesreča. V peč za topljenje železa je bila poleg drugega materiala vržena tudi neka stara granata. Nastala je silovita eksplozija. Na mestu je obležal mrtev delavec Joso Josić, dočim so drobci močno poškodovali delavce Ivana Grubešiča, Šefka Neškovića in Petra Miljka.

* **Po nesrečnem naključju ustrelil očeta.** O tragičnem dogodku poročajo iz Dobrege Dola pri Mostarju: Seljaški sin Nikola Aničić je v hiši ogledoval svojo puško in za poskušnjo nabasal cev s strelivom. Naenkrat je iz puške bruhnil strel in smrtno pogodil očeta Simeona, ki je stal blizu. Sina je očetova smrt tako presunila, da se je hotel tudi sam ustreliti, kar pa so ostali domači preprečili.

* **Strela ubila pastirja in živino.** V okolici Senja je te dni razsajalo hudo neurje. Na pašniku blizu vasi Klenava Koša je strela usmrtila 14letnega pastirčeka Ivana Tomljenovića in obnem se sedem ovac.

ITO — zobna pasta najboljša!
* Pri ishanju se na kupico prirodne grenčice »Franz-Josefa« zaščite zjutraj ta tešče pojavi brez težkoč obilno izpraznjenje črevesa, čemur se rad pridruži dobrodojen občutek olajšanja. Zdravniški strokovni časopisi omenjajo, da voda »Franz-Josef« zanesljivo in prijetno učinkuje proti pritisku krvi na jetra in debelo črevo ter hemeroidih in prostatahlnih bolečinah. Dobiva se v vseh lekarnah drogerijah in spec. trgovinah.

* **Volno, bombaž za strojno pletanje** in ročna dela dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, Ljubljana, Stari trg 12 in Židovska ulica 4. 93

* **Tkanina »Eternum«**, glavna zaloga za Jugoslavijo pri J. Medved. manufaktura Ljubljana, Tavčarjeva ulica 7. 95

* **V mednarodni Klausenpass - dirki**, ki se je vršila v dnevih 13. in 14. avgusta 1927 na najtežji alpski cesti v Švici, je dosegel Rosenberger na Mercedes - Benzu s Continental - obroči v klasi dirkalnih voz nov rekord »Klausena« s tem, da je vozil najhitreje izmed vseh vozil ter premagal doseganji rekord Masettia. Dalje je dosegel Caracciola, tudi na Mercedes - Benzu s Continental - obroči, nove rekorde v klasah turnih in sportnih voz. Na Continental-obročih je bilo razen tega doseženih 17 zmag v klasah. 8305

KUŠAKOVIČA KALODONT
najboljša pasta za zobe.

— Stenicol najboljšo sredstvo proti steniciam v zalogi drogerije A. Kanc. Židovska ulica. 1006

Najcenejše
in najboljšo modroce, spalne divane, otomane, žimo dobite pri tvrdki

FRAN JAGER, tapetnik,
Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 29 pri Zmaskem mostu

Serravallo
Železnato CHINA-VINO
Vibaja voljo do jedi, okrepa živce, izboljša kri in je rekovalecnoten in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških svetilcev.
Ljubljana, Koroška ulica.
Ned 30.000 zdravniki priporočili.
Dobit se v vseh lekarnah.

Iz Ljubljane

u— **Zdravstveno stanje v Ljubljani.** V dobi od 14. do 21. t. m. se je v Ljubljani rodilo 18 deklic in 19 fantkov, skupno 37 novorojenčkov. Umrlo je v tem času 16 moških in 7 žensk, od teh 10 tujcev. Na škrlatinki je umrl 1, na jetiki na spolih 2, na raku 1, na boleznih na srcu 2, na prirojeni slabosti 2, radi starosti 1 in drugih boleznih 4. Prijavljen je bil 1 primer škrlatinke.

u— **Še enkrat socialni škandal na magistratu.** Izjavljam, da z notico pod gornjim naslovom v nedeljskem »Jutru« nimam nič skupnega. — Anton Varšek.

u— **Gozdovnik!** Danes ob 18. v Narod. domu obvezen sestanek za vse. Opozorite drug drugega, da ne bo nihče manjkal. Zadržava važna. Pridite točno in gotovo. — Belj Medved.

u— **Težka telesna poškodba.** Ivan Rebol, zidar pri Battelini v Rožni dolini, se je v Somrakovi gostilni v Zgornji Šiški spril z gospodarjem radi nekega računa. Beseda je dala besedo, dokler jih ni dobil Rebol z debelo palico po glavi in telesu. Njegove poškodbe so bile tako težke, da so ga morali z avtomobilom prepeljati v bolnico.

u— **Nenavaden poskus samomora.** Lesni trgovec Vinko Tome, stanujoč v Pražakovi ulici, se je vozil na motornem kolesu včeraj okoli 1. pomoči iz St. Vida proti Ljubljani. Ko sta se oba vrnila na kraj nesreče, nista več našla neznanca. Sklepatj bi se dalo, da gre za nesrečo, če se ne bi ta zagnal z vsjo silo pod kolo.

u— **Dva mala ognja.** V noči od nedelje na ponedeljek se je pojavil ogenj v stanovanju kiparja Viktorja Brezovnika v Rožni dolini. Vnela se je pletena košara na hodniku, nato pa še vrata. Ogenj je k sreči zapogasil. Škoda je malenkostna. — Včeraj Mihelčičeva, ki je sklicala ljudi in ogenj pogasila. Škoda je malenkostna. — Včeraj okoli 11. dopoldne se je vnel dimnik pri posestniku Trajbuju v Gliški ulici 5. Pozvani so bili gasilci, ki so ogenj pogasil in preprečili večjo nesrečo.

u— **Dve kolesarski nezgodi.** Ko se je vozil zidarski mojster Anton Celarc iz Florjanske ulice po Celovski cesti proti Ljubljani, je v bližini mizarske delavnice z. Perka zavozil na desni cestni rob. Za njim vozil zasebni uradnik Franc Škvarča je trčil vanj in se prekucnil. Celarc je lahko telesno poškodovan. — Franc Bolte, trgovski sodruknik, se je ponoči peljal po Vidgovdanski cesti proti Taboru. Ker ni imel svetilke, ga je stražnik pozval, naj ustavi. Bolte pa je kolo z vsjo silo pognal, da bi mu ubežal, pri tem pa je tako nesrečno padel, da se je moral s stražnikovo pomočjo zateči v bolnico, kjer so mu obvezali rane na čelu in nogi.

u— **Polijska kronika.** Ker sta prodajali ljubuzen na ulici, sta bili prijeti dve nočni ptički, ena doma z Viča, drugi s Kamnika. Radi raznih prestopkov je bilo aretiranih deset ljudi. Prijavljenah je tudi več tatvin, nadalje nekatero osebo radi nedostojnega vedenja. I radi kaljenja nočnega miru in 8 radi prestopkov cestnopolicijskega reda.

u— **Ivanka Praznik, papirna trgovina.** ust. 1903, je sedaj: Erjavčeva c. 2. 1097

u— **Razne tatvine.** Iz avtomobila lesnega trgovca Toneta Cerarja iz Kamnika je ukradel neznan tat pred Unionom nov Hubertus plašč, vreden 1500 Din. — Izložbenemu aranžerju, stanujočemu v Aškerčevi ulici 17, je bilo ukradeno včeraj dopoldne Peugeot - kolo št. 31.843. Tat je brez sledu izginil. — Mariji Bizovičarjevi, Riharjeva ulica 3, sta bila ukradena dva bela zajca. Tatvine sta osumljena dva šestletna dečka, od katerih je eden pobegnil na Vrhniko. — Posestnik in mesar Ivan Habjan iz Šmarja pri Jelšah je prijavil ljubljanski policiji, da mu je neznan tat ukradel par volov, vrednih 10.000 Din. Vole je kupil v ljubljanski okolici.

Iz Celja

u— **Sestanek članov SDS v mestu Celju** bo v sredo dne 24. t. m. ob pol 21. uri v kavarniški sobi Celjskega doma. Sestanek je važen.

u— **Radikalna polomija v Celju.** V soboto dne 20. t. m. zvečer ob 8. se je vršil v veliki dvorani Narodnega doma pod predsedstvom g. R. Stermeckija volilni shod narodno - radikalne stranke Srbov, Hrvatov in Slovencev. Vzlic impozantnemu naslovu in številnim vabilom, s katerimi so bili povabljeni člani in somišljeniki na shod (udeležba dovoljena le proti vabilu!), je bila udeležba zelo ptiča. Vseh navzočih je bilo točno 97, med temi dobra tretjina pristašev drugih strank. Volilcem se je predstavil dr. Ravnik iz Maribora kot nosilec liste, za njim pa je govoril g. Drofenik iz Št. Jurja. Med drugim je trdil, da so samostojni demokratje zasedli ministrstvo za šume in rude, kjer so lahko nemoteno kradli, da vzdržujejo svoje časopise. Pripovedoval je bajko o dr. Zervaju, ki ni hotel pomagati dljaku — sinu nekega klerikalnega poslanca. O Pribičeviću je trdil, da je imel 160 ljudi zaprtih, katere je potem Drofenik izbalvil iz ječe in jih rešil. No, g. Drofenik, te trditve boste že se imeli priliko dokazati. V ostalem je g. Drofenik priporočil dr. Ravnika in mu čestital že naprej kot poslancu in ministru. Ničesar pa ni omenil o tem, da je temu »bodočemu ministru« odvetniška zbornica za en mesec odvzela pravico izvrševanja odvetniških funkcij.

u— **Trgovske poslovne ure.** V zadnjem času se je razpasla grda navada, da so nekateri, sicer maloštevilni trgovci, postregli svojim strankam po poslovnih urah pri polzaprtilih vratih ali so jih pa puščali v lokalih, češ da si lahko mirno in lažje izberejo gotovo blago. Gremij trgovcev v Celju je se-

daj nastopil proti temu s posebno okrožnico na člane ter je opozoril na nedostatek tudi obrtno oblast.

u— **Prenovljenje Maksimilijanske cerkve.** Te dni so začeli popravljati in prenavljati cerkev sv. Maksimilijana v Gaberju pri Celju. Cerkev je služila med vojno kot vojaško skladišče. Pred vojno pa so imeli tu svojo nedeljsko mašo dijaki slovenskih samostojnih gimnazijskih razredov.

u— **Iz poslovnega sveta.** Na Slomškovem tugu v Celju je otvoril novo trgovino s pleteninami g. Zenko Hribar, sin tovarnarja Dragotina Hribarja iz Ljubljane.

u— **Vinski bratec.** Komaj 22letni Miha Iskrač, hlapec iz Druževsaj, je velik prijatelj vinca. Na zimo lanskega leta je služil za hlapca pri posestniku Inhartu v Dobrički vasi ter je prihajal zadnji čas pogosto vinjen k večerji. Ker je imel njegov gospodar za klet dva ključa, se je enega pridno posluževal Iskrač ter je kot dober človek v družbi s sosedovim sinom izpil iz enega sodca okrog 160 litrov vina. Ker pa k vinu tudi dobro diši pečenka, je v odsotnosti hišnih gospodarjev zaklal domačega petelina ter ga spekel celo v kuhinji. Rad pa je tudi hodil na gostijo. Ker so mu pri neki priliki premalo postregli s piščajo, je ukradel iz shrambe 4 buče vina. Nazadnje je še pri nekem drugem službovalcu odvedel vlikega volčjega psa ter si za vsak slučaj tudi preskrbel škatljo cigaret. Sedaj se bo vadal tri mesece v zmnernosti v jedi in piščaji.

Iz Maribora

u— **Naše slike.** V nedeljskem »Jutru« objavljena slika med člankom »S poti po Dalmaciji« predstavlja Jelso na Hvaru, kaj je pomotoma izostalo.

u— **Iz obrtnega gibanja.** G. dr. Srečko Lajnšič je popolnoma opustil svojo gospodarsko pisarno v Slovenski ulici. V lokalih se je preselila podružnica zagrebškega »Morgenblatta« in trafika g. Svetek iz Gosposke ulice, kjer renovirajo hišo g. Cverlina.

u— **Dve tiskovni razpravi** se bosta vršili v četrtek pri okrožnem sodišču pred tiskovnim senatom in sicer: proti uredniku Erženu na tožbo državnega pravdnika radi zepenjenega članka »V sencij bajonetov«, ki je izšel v »Delavski Politiki«, in v tiskovni tožbi posestnika Antona Koprive iz Petrovč proti bivšemu poslancu SLS in članu finančnege odbora g. Vladu Pušeniaku radi klevete.

u— **Zborovanje urarjev in zlatarjev.** Včeraj je bilo v Narodnem domu združeno zborovanje urarjev in zlatarjev mariborske oblasti ob zelo lepi udeležbi. Iz poročila načelnika Franja Bureša je bilo videti zelo marljivo sodelovanje združnih ciljev v preteklem letu. Poročilo so prisotni z odobravanjem vzeli na znanje. Blagajna izkazuje nad 1000 Din salda, ki pa bi bil lahko lepši, če bi člani redneje plačevali svoje prispevke. Občni zbor je sklenil deloma izpremeniti združna pravila in sicer glede združnih pristojbin, dopustnega števila zaposlenih vajencev ter glede pravic združnih zaupnikov. Soglasno so bili izvoljeni v novi odbor med drugimi: kot predsednik zopet velezaslužni dosedajni načelnik gosp. Franjo Bureš, urar v Mariboru, kot njegova namestnika g. Tratnik iz Maribora in g. Pečnik iz Celja, za predsednika preizkuševalne komisije g. Jan iz Maribora za namestnika g. Pečnik iz Celja. Občnega zbora sta se udeležila tudi mag. svetnik Rodošek in obrtni združni nadzornik Založnik.

u— **Mizarska stavka končana.** Včeraj so se vrnili na delo še ostali mizarski delavci, ki so ostali še zvesti vodstvu stavke. Stavka je trajala deset dni in je končala s popolnim neuspehom stavkajočih delavcev, ki so dosegli le toliko, da se bo mezda za pomočnike - začetnike s poprvično strojnostno plačevala nadalje s poviškom 50 par na uro. O vzrokih neuspele stavke je bolje, da ne pišemo. Potek stavke, posebno pa burni dogodki na končnem zborovanju delavcev naj bodo delavstvu za bodočnost opozorilo, kako se stavka ne sme začeti, posebno pa ne voditi.

u— **Na potu iz gostilne.** V soboto je šel 20letni delavec Franc Litavec, zaposlen pri kamnoseku Časarju, popivati v gostilno Lešnik ob Dravi. Ko se je vračal proti domu, so ga na cesti napadli fantje in ga je nekdo dvakrat zarezal v glavo. Pravočasno so ga prepeljali v bolnico in obvezali.

u— **Ponesrečen delavec.** Včeraj je vozil na cesti k Sv. Petru pesek 29letni delavec Alojzij Ferenc, zaposlen pri stavbeniku Nassimbeniju. Med potjo pa se je voz peška prevrnil nanj in ga težko poškodoval. Morali so ga prenesti v bolnico.

u— **Dr. Jože Sekula zopet ordinira.** Koroška cesta 15. 1227

u— **Primarij dr. Černič,** specialist za kirurgijo v Mariboru, zopet redno ordinira. 1253a

Trupelece novorojenčka v vodi

Fuzine, 22. avgusta
Danes ob 7. zjutraj je v elektrarni zaposleni delavec Fran Marinko zagledal pri zatvornicah na Fužinah pri Ljubljani v vodi plavaljoče mrtvo trupelce novorojenčka. Prilikel je še tovariše, ki so trupelce potegnili iz vode. O najdbi je bila takoj obveščena tudi orožniška postaja na Fužinah. Službo vršajo orožniški naredniki je na licu mesta ugotovil, da je novorojenček ženskega spola, normalno donošen, 47 cm dolg, le na desni nogi ima menda že prirojeno pohabljeno koleno. Trupelce je bilo popolnoma nago in je ležalo v vodi že dva do tri dni. Nasilnih znakov na novorojenčku ni bilo opaziti. Nepoznana brezsrčna mati je pač novorojenčka takoj po porodu vrgla v vodo. Najdeno trupelce se nahaja začasno v mrtvašnici pri Mariji Dev. v Polju in bo obducirano. Brezvestno mater zasledujejo orožniki.

Zborovanje slovenskih vojakov iz svetovne vojne na Brezjah

Zveza slovenskih vojakov je v nedeljo, kakor običajno vsako leto na ta dan, priredila na Brezjah svoje zborovanje. Ondi so se našli bivši tovariši iz svetovne vojne in si zopet zvezi v roki. Bil je to tretji občni zbor zveze, ki si je nareda nalogo ohraniti in učvrstiti spomine na žrtve svetovne vojne, a zasleduje tudi namen, pomagati živim žrtvam, invalidom in sirotam.

Redni in posebni vlaki so pripeljali na Otoče tisoče mož in fantov. Na prostem pred cerkvijo na Brezjah se je vršila ob 10. svečana služba božja, pred katero je imel bivši vojni kurat g. Bonač pridigo, spominjajoč se v primerah pridnosti slovenskega rodu, sloveč njegovo delo in omenjajoč številne žrtve, ki jih je ugrabila vojna. Med mašo je svirala vrta železničarska godba »Sloge« iz Ljubljane. Libero je opravilo osem bivših vojnih kuratov. Po končani službi božji so pevcji zapeli pod vodstvom učitelja g. Wagnerja žalostinko »Blagor mu«, »Oj Doberdob« in nekaj drugih prilodnostnih pesmi.

Glavno zborovanje je ob 11.30 otvoril predsednik ZSV g. major Colarič, ki je uvodoma pozdrvil srezkega poglavarja dr. Vavpotiča iz Radovljice, nakar je prečital brzojavni pozdrav poveljnika dravske divizije g. generala Danila Kalafotovića ter pristručno pismo generala Rudolfa Maistra. Gospod predsednik je dalje pozdravil še druge odlične goste, predvsem divizijskega generala v pokoju g. Lavriča ter vse zborovalce z zelene Stajarske, Kranjske in od drugod. Takoj je tudi obudil spomin na borce iz svetovne vojne, padle žrtve, katerih kosti trone povsod v zemljah, kjerkoli je divjala vojna vihra: v Galiciji, v Primorju in na Tirolskem ter onih, ki so še pravi čas spregledali in se že takrat prestavili v vrste borcev za svobodo, onih, ki so padali v Dobružji in na Kajmakčalanu.

Besede govornika so moče in fante globoko dirnile in vsa množica je vzklakala kakor en moč: »Slava jim!« Z zbora je bila poslana pozdravna brzojavka Nj. Vel. kralju na Bled in nje besedilo je ljudstvo podčrtało z gromovitim odobravanjem. Godba je zaigrala državno himno, nakar je povzel besede glavni tajnik g. Bonač, ki je v navdušenih besedah pozival bišve vojne tovariše k nadaljnemu delu, omenjajoč, da je postavljenih v Sloveniji vojnim žrtvam že nad sto spomenikov.

G. Wagner je nato poročal o finančnem stanju Zveze, nakar je gosp. Martinc predlagal odboru absolutoriji, ki je bil sprejet s pristavkom, da se izreče odboru zahvala za njegovo delo.

Zborovalce so nato pozdravili še okrajni glavar dr. Vavpotič, zastopnik invalidov g. Tome ter major v pokoju g. Burnik. V odboru Zveze so bili soglasno izvoljeni naslednji može in fantje: predsednik major Colarič, Bonač, Wagner, Matičič, Hafner, Knific, Sturm, Tomc, Lončar, Martinc, Orehek, Korošec in Stauderer. Zborovanje je zaključil predsednik okrog pol 1., pozivljajoč tovariše k nadaljnemu delu in vstopilo do domovine in kraljevskega doma.

Brezobzirno ravnanje vojaškega avtomobilista

Ze ponovno smo prejeli iz krogov avtomobilistov pritožuje radi brezobzirnega postopanja nekaterih vojaških avtomobilistov, ki se ne ozirajo ne na cestno-policijske prepisbe, ne na mednarodne običaje in se sploh vedejo, kot da stoje izven zakona. Preteklo nedeljo pa se je pripetil na cesti v bližini Kranja zopet slični incident, ki le po srečnem naključju ni povzročil naravnost katastrofe in zahteval človeških žrtev.

Privatni avto, v katerem se je vozila večja ljubljanska družba, se je okrog 18.30 vračal iz Podbrezja proti Ljubljani. Ze v Kranju so zapazili, da drvi za njimi nek drugi avto. Pri kilometru 20, je neznan avto, ki ga je upravljal vojaški šofer z največjo brzino prehitel prednji avto in pri tem vozil tako brezobzirno, da je z zadnjim delom zadel z vsjo silo v prednji del privatnega avtomobila, ki se je hudo polomil. Potniki ljubljanskega avtomobila pripovedujejo o tem:

»Vojaški avto je z naravnost divjaško brzino skušal prehiteti naš avtomobil, ki je vozil pravilno po desni strani. Ne da bi dal predpisani signal, je nenadoma prehitel naš avto in zavozil pri tem tako brezobzirno na desno stran, da se je z vsjo silo zaletel v prednji del našega avtomobila. Udarec je bil tako silen, da se je naš avto trikrat zavrtel na mestu in se zaletel, zdrobivši tri občestne kamne, na njivo, kjer se je ustavil še le čez 100 m. Le najporenejši slučaj je hotel, da se avto ni popolnoma zdrobil in niso bili ubiti vsi potniki. Akoravno je vojaški avtomobil dobro videl, kaj se je zgodilo, se ni zmenil za nesrečo, temveč je brezobzirno z največjo brzino izginil v daljavo...

Vsi avtomobilisti, ki so prišli za nami so se, ko so opazili, da smo imeli nezgodo, takoj ustavili in se informirali, kaj se je zgodilo in so pomagali. Po strokovnjakih avtomobilistih je bilo tudi ugotovljeno, da je naš avto vozil popolnoma pravilno. Se le ob 4. zjutraj je bil poškodovan avto za silo toliko popravljaj, da smo se lahko vrnili v Ljubljano. Besedo ima sedaj vojaška oblast, ki naj krivce kaznuje in za bodoče s primernimi ukrepi prepreči tako početje.

Greha in strahu

tihotanstva nam ni treba poznati. Saj kupujemo vse oblačilno blago tako poceni ori tvrdki Drago S hwab Ljubljana, da se takemu zlu lahko izognemo

lz Zagorja

z— Novo gerentstvo imenovano. Kakor je bilo pričakovati, vlada izvolitve komunističnega župana in svetovalcev ni potrdila. V soboto je došlo imenovanje gerenta in prisodnikov. Imenovanje se je izvršilo po navetu skupine kršč. socialcev, in je imenovan za gerenta Anton Prosenec, za namestnika Ivan Hrastelj. Kot prisodniki so imenovani: od vsake kandidatne liste po dva ki so bili pri zadnjih obh. volitvah izvoljeni. Od SLS župnik Valentin Sitar, in Viktor Flisek, Narodne gospodarske Mirko Weinberger in Ferdo Poljšak, Narodne delavske Vinco Sedar in Slavoj Slamnik, socialistične Miha Cobal in Martin Pirnat. Če so prezrli komuniste, ne odobravamo. Da bi jih pritegnili k delu v obč. upravi, bi jim bila onemogočena agitacija, katero vrše proti obč. gospodarstvu.

z— Krasen volilni sestanek. Volilni sestanek v St. Lampertu, je bil dober obiskan. Sestanek je otvoril splošno prijubljeno g. Mirko Weinberger, ki je uvodoma podal žalostno sliko današnjega gospodarskega in socialnega stanja, za katerega je odgovorna SLS. Potrebno je bilo, da so se za skupščinske volitve združili vsi stanovi v enoten, napreden blok, ki bo skušal pravičeno izvršiti gospodarsko delovanje SLS. Na to je oblastni poslanec g. Tavčar v lepem stvarnem govoru pojasnil volilnem delu SDS v državi in oblastni skupščini in obenem z dokazi ošabla dela SLS, skodajočo vsemu prebivalstvu in volilecem, ki jih zastopajo. Dotaknil se je tudi agitacije z vero in najnovejše zveze z radikali, kar so vsi volilci splošno obsodili. Sestanek v gorski vasi upamo, da bo rodil uspeh.

Naši onstran granic

p— Okoli Pazina so imeli vojaške vaje pespolki št. 26, 73 in 74 ter artiljerijski polk. Za zabavo vojaštvu so pridno skrbeli Pazinčani. Prirejana je bila ogromna poljska veselica za vojaštvo, oficirji pa so se opetovano vrteli na plesu v Pazinu. S seboj so imeli tudi svoje žene in hčerke. Po veljavnih artiljerijskih polka je priredil velik poslovilni večer, na katerem se je zahvalil Pazinčanom za gostoljubnost, izkazano vojaštvu. Plesali so do jutra. Vojaške vaje provzročajo domačinom žrtve in stroške. Vojaštvo se zabava v istrski pokrajini, ko joče kmet pod vse uničujočo sušo...

p— Aproxivacija. Višja oblast je dala ralog, da se mora tudi v Gorici organizirati aproxivacija živil, ki bi jih dobivali razni uradniki in delavci po nižini cen. Pristojni urad bo izdal izkaznice in oni, ki jih bodo dobili, bodo mogli prejmati pri posebnih oddajalnih blago po nižini cen. Tako se glasi vsespovod, kako in kaj bo v resnici, to je v rokah fašistov, ki poznajo povsod v prvi vrsti sami sebe!

p— Smrtna kosa. V Gorici je umrla v starosti 78 let gospa Amalija Drufova, vdova po znanem trgovcu.

p— Izseljevanje. Rimska vlada je izdala nove predpise za izseljevanje. Potni listi se smejo izdajati samo takim, ki se izkažejo s pravilno delovno pogodbo, sklenjeno z delodajalcem v inozemstvu, in takim, ki razpolagajo s pozivnico s strani sorodnikov, ki se nahajajo v inozemstvu. Vlada pravi, da ji je namen, čuvati položaj izseljencev in omejiti izseljevanje boljših delovnih moči. Tako je zapisano in razglašeno, kako se bo to izvajalo, bomo videli v kratkem. Predpisi stopijo v veljavo s 1. septembrom t. l. V Julijski Krajini se pripravljajo zlasti radi letošnje slabe letine ogromno ljudstva, da se izseli.

p— Proti toči so se zavarovali lani neki vinogradniki v Dekanih pri Kopru. Prišla je res toča in napravila veliko škodo. Na znanilo je takoj odšlo na zavarovalnico v Veroni. Cenilo so se prikazali šele čez dva meseca. Nekemu vinogradniku so priznali na 552 kg grozdja po 1.30 L. Prišli so potem čez par mesecev in razdelili vsakemu en cel nič, kakor se izražajo domačini. Istrsko ljudstvo izmoghavajo na vse načine.

p— Kanal so pred desetimi leti zavzele hlabre italijanske čete. Desetletnico so proslavili svečano, še toliko bolj, ker je v Kanalu navzoč 5. artiljerijski polk. Par dni pred to slovesnostjo je oblast razpostavila kanalsko čitalnico, ki je živela 61 let.

p— Divačaškočjan. Uradni list objavlja dekret, ki pooblašča občino Naklo, da prenese svoj sedež iz Matavuna v Divačo in izpremeni svoje ime v »Divačaškočjan«. Namreč »Naklo« zveni preveč barbarsko!

p— Enajst brezplačnih mest je razpisanih v Skodnikovem konviktu v Tolminu. Sprejemajo se pred vsem Slovenci, ki hočejo obiskovati srednje šole v Tolminu. Prosta mesta veljajo do konca študij. Ko dovrši slovenski dijak iz Skodnikovega zavoda srednjo šolo, mora biti popola fašist.

p— Ekscelencia Turati, fašistični generalni tajnik, poseti Trst začetkom oktobra. V julijemski fašizmu ni vse tako, kakor si želijo rimski gospodje. Tako bo moral Turati v oktobru znova pridušati Tržačane k disciplini in pri tem jim bo poleg navade stare, kazal na bližnjega sovražnika pa nepovedoval bo »jutrišnjem« poletu rimskih orlov...

p— V Istri je lansko leto propadlo mnogo žita zato, ker se je ljudem napacno tola mačila vladna naredba glede moke. Reko se je kmetom, da se mora žito takoj zmlati. Radi tega so mnogi hoteli, dasi je bilo še prezdga. Tako se je potem moka pokvarila. Vsak lahko melje, kadar hoče, samo takrat se mora držati predpisov. Fašisti delajo Istri samo škodo, posebno še, kadar se vmešajo v gospodarske posle, ki so jim povsem tuji.

Advertisement for 'Znamo NOGAVI' (We know socks) featuring an image of a sock and the text 'najboljše, najtrpežnejše, zato najcenejše' (best, most durable, therefore cheapest).

Sport

Pričetek jubilejnega turnirja SK Slovana

Slovan in Hermes prideta v semifinale. Drugi najstarejši klub v Ljubljani SK Slovan obhaja letos 15letnico obstoja. Po nastopu večerajšnjih tekem lahko trdimo, da bosta sledeči dve tekmi nudili napeto borbo dobro pripravljenih in skrajno po-zrtvovalnih enajstov. Nedeljski tekmi so se pokazali v do-bri luči. Najboljši vtis je napravil jubilan-t; izpopolnil je deloma svojo prvo gar-nituro in dal moštvo sistematičen trening, tako da odhaja z najlepšimi nadami v na-daljno tekmo. Tudi Slavija in Hermes sta pokazala najtrdnjše voljo; Slavija bi-le z malo sreče lahko ostala v tekmovalju. Malo manj enoten je nastopil Jadran, ki mu očitvidno primanjkuje treninga. Vseka-kor se je v drugi polovici postavil najod-ločnejše v bran in obdržal neodločno raz-merje. V nastopnem par podrobnosti:

Hermes : Slavija 5 : 3 (3 : 2) Hermesova zmaga skoraj do zadnjega ni bila sigurna. Deloma oslabljeno moštvo Slavije se je od časa do časa dvignilo pro-ti nasprotnemu голу in napravljalo obram-bi Hermesu dovolj posla. Moštvo pa še nima sistema; izgubilo je vsled neodloč-nosti svojega napada. Prav dobra sta nje-gov vratar in desni branilec, Krilci so pre-malo vzdržljivi in tudi taktično niso zado-svoljili. Hermes je ugaljal posebno v nap-ađu, nevaren je bil duet Zalokar-Svetič, ki v tehničnem oziru ne zaostaja za našimi najboljšimi. Povsod je bil srednji krilec Marinko. Obramba ima mnogo zaslug, da Slavija ni dosegla popolnega uspeha. Tek-mo je sodil g. Smole zadovoljivo.

Slovan : Jadran 5 : 2 (4 : 1) Jubilant je zmagal zaslužen; sprva se je celo zdelo, da bo Jadran doživel kata-strofo. Šele ko je Slovan vodil s 4 : 0 (v 30 min.), se je uveljavila Jadranova obram-ba. Slovana je odklopal odlični start in velika vztrajnost; tudi taktično je bilo sem-intja opaziti lepe poteze. Preveč pa upo-rablja par igralce telesno silo; vsekakor se ti pojavi že redkejši. Prav dobra je bi-la ožja obramba s Flahom kot desnim branilcem, ki je bil obenem najboljši mož na polju. Tudi srednji krilec Volkar je opravil ogromno delo. Napadu je treba do-brega vodje; ugaljal je Rakuš v levi zvezi. Sodnik g. Fink je bil — posebno v prvi polovici — zelo šibek. Sprejledal je med drugimi pregreški tudi dvakrat napako vr-tarja Jadrana, ko je nesel žogo več kot dva koraka. Prestroga kazen je bila po našem tudi izključitev leve zveze Jadrana. (Mož je v drugi polovici zopet vstopil).

Med obema tekam je podpredsednik Slovana prof. Jeran pozdravil tekmujoča moštva, in se jim zahvalil za udeležbo. Tekmi sta bili slabo obiskani; občalovati je da prireditve razen v moralnem, ni uspela tudi v finančnem oziru.

Otvoritev jesenske nogometne sezone v Mariboru

ISSK Maribor : Villacher SV 3 : 2 (1 : 1) V nedeljo popoldne se je v Mariboru vršila zanimiva mednarodna tekma med Vil-lacher SV in ISSK Mariborom. Domačinom je po ostrem boju uspelo, da so v zadnjih minutah drugega polčasa po vzorni kom-binacijski igri prisilili goste h kapitalaciji ip-si; po Vodebu dosegli odločilni gol.

Potek tekme je bil izredno zanimiv. Kljub stalni premoči Mariborove enajstov-rico so tvorili gostje z ozirom na izredno odločnost hitrega napada nevarnega na-sprotnika. V osmi minuti so dosegli prvi gol. Po polurnem obleganju je Maribor iz-silil enajstmetrovko in izenačil. Boljši del moštva je bila obramba. Krilska vrsta se je brezhibno udeleževala, napad pa se je odlikoval z izredno po-zrtvovalnostjo. Pri gostih je bil vsak posameznik na mestu in je moštvo kot celota zapustilo najboljši utis.

V drugem polčasu je zopet Maribor pre-zvel inicijativno in po ostrem in stalnem napadanju dosegel po Hreščaku II. vodilni gol. Kmalu nato so gostje izenačili. Tik pred zaključkom drugega polčasa pa si je Maribor zaslužal zaslužen zmago.

Poraz prvaka Koroške, ki je nudil izred-no oster odpor in žilavo borbenost, pome-ni za domačine velik uspeh in upati je, da bo Maribor tudi v jesenski prvenstveni se-zoni dosegel ugodno pozicijo. Koti 12 : 3 za Maribor.

Sodil je g. Nemeč šibko. Obisk slab.

Tekme za srednjevropski pokal

Hajduk (Split) in Admira (Dunaj) odpadla. V nedeljo so se vršile tri nadaljne tek-me za srednjevropski pokal, ki so dvema moštvoma zadale smrtni udarec. Naš prv-ak Hajduk bo moral s celotno razliko 1 : 9. Admira pa s 6 : 8 zapustiti areno. Vse kaže, da se bo glavna borba vršila med Rapidom, Hungario, Sparto in Slavijo. Nedeljski izidi so v splošnem iznenadili. Hajduk je odrezal častno, toda ni izko-rstil mnogo šans, ki bi mu za lahkoto pri-nesle zmago. Padec v prvem kotu pa je bil po zadnjem rezultatu neizbežen.

Rapid : Hajduk 1 : 0 (0 : 0) Tipična igra za točke, ki z nobene strani ni nudila užitka. Rapid se ni mnogo trudil; toda tudi Spličani, posebno v napadu, niso pokazali svoje prodornosti. Najbolj je še ugajala ožja obramba obeh Gazzarijev in Rodina. V krilski vrsti je bil izbornen De-skovič, ki je držal nevarnega Wesselyja. Napad je bil slab; posebno neodločen je bil trio, ki nosi tudi krivdo, da rezultat ni vsaj neodločen. Obe krili sta deloma ustrez-ali, streljati pa ni znal nikdo. Rapidovo moštvo ni pokazalo posebnega. Videti je, da je izborno trenirano, tehnično dovršeno, hitro in vztrajno, toda proti Hajduku ni pokazalo svoje prave sile. Gol za Rapid je zabil Hoffmann v 15. min. II. polčasa. So-dil je g. Zemišek iz Pizna vzorno. Koncem igre se je del publike vedel proti sodniku nesportsko, kar je treba odločno obsoditi. Občinstva 7000.

Admira : Sparta 5 : 3 (2 : 0)

Dunajski so se revanžirali za svoj por-raz v Pragi. Admira je do 15. min. II. pol-časa vodila s 5 : 1, naker je po nepazilji-vosti sodnika prišlo do drugega gola za Sparto. Vsled blazur več igralcev Admire je Sparta dosegla še 3. gol. Pri Čehih sta bila izborna Kada in Maloun, dočim je Du-

najčanom izvojeval zmago sijajno razpolo-ženi napad. Sodil je Madžar Schessler sla-bo. Po tekmi je prišlo do izredno, pri katerih so bili nekateri igralci Sparte de-janski napadeni, obenem je publika demon-strirala tudi proti Rapidu, ki je le s tež-avo dosegel svoj zmagosni gol. 17 tisoč gledalcev.

Slavia : UTE 4 : 0 (2 : 0) Zaslužena zmaga boljšega moštva. Ma-džari so se le prvih 10 minut resno upirali. Tekmo je vodil Zagrebčan Fabris prav dobro. 12 tisoč gledalcev.

Ostale nogometne tekme

SPLIT: Gradjanski (Zagreb) : Borac 1 : 1 (0 : 0). SUBOTICA: Subotica : Sombor 10 : 0 (5 : 0). SARAJEVO: Sašk : Slavija 2 : 0 (2 : 0). BEOGRAD: FTC (Budimpešta) : Jugoslavija 5 : 3 (2 : 2). DUNAJ: Sportklub : Simmering 4 : 1. Hertha : Vorwärts 06 4 : 2. Gersthof : Rudolfshügel 1 : 0.

Službene objave LNP

(Iz seje posl. odbora dne 19. VIII. 1927.)

Prvenstvene tekme v Ljubljani so izžre-bane v sledečem vrstnem redu: I. razred: Ilirija : Slavija, Slovan : Jadran, Jadran : Primorje, Hermes : Slovan, Primorje : Slavija, Ilirija : Hermes, Slavija : Hermes, Ilirija : Jadran, Slovan : Primorje, Hermes : Jadran, Slavija : Slovan, Ilirija : Primorje, Slavija : Jadran, Primorje : Hermes, Slovan : Ilirija. — II. razred: Natakak : Panonija, Krakovo : Reka, Natakak : Krakovo, Reka : Svoboda, Reka : Natakak, Svoboda : Panonija, Svoboda : Natakak, Panonija : Krakovo, Panonija : Reka, Krakovo : Svoboda. — Rezervne prvenstvene tekme I. razreda se vrše v istem redu kot tekme I. moštvev. — Prvenstvene tekme se prične 25. septembra, ob ki se pa za prvi dve tekmi izžrebani klubi sporazumeli za ter-min 18. septembra, se prične prvenstvena sezona z 18. septembrom. — Vsi klubi II. razreda v Ljubljani so naprosajo, da javijo do 25. t. m., ali morejo odn. ali želijo igrati prvenstvene tekme rezervnih moštvev svoj-ega razreda. — Podrobne odredbe glede odigranja prvenstvenih tekem objavi po-slovni odbor v najkrajšem času.

Verificira se s prvom nastopa 4. sep-tembra za SK Svoboda (Ljubljana) igr. Brez-nik Stefan, za SK Ilirija Kukec Adolf. Na znanje se vzemata prijavitelji igr. Homovc Viljem in Skuk Jože za SK Slivnica, obma-se prizna pravo nastopa v poskusnih tekmah teke kluba za sprejem v JNS; for-malna verifikacija sledi po vneljanju klub-u v JNS. — Na znanje se vzame preklic prijave igr. Tratnika Jos. za SK Slovan in se anulira njegovo verifikacijo za SK Slovan gl. »Jutra« z dne 14. t. m. — Vsled dopisa JNSa br. 537 od 4. t. m. se izreče igr. Zemljaku Pavlu (SK Ilirija) zabrana igre do nadaljnega vsled prekršaja § 7. o. p. JNSa v času njegovega članstva v ASK Primorju.

Odredi se semifinale za poškodbeni fond LNPa v Ljubljani Ilirija : Krakovo na ter-min 4. septembra in finale Primorje : zmagovalec v semifinalu na termin 8. septem-bra.

Glasom sklepa redne gl. skupščine dne 18. t. m. se povisa cena verifikacijskim prijavitelcem odslej na 10 Din v korist po-škodbenega fonda. V korist istega fonda se plača odslej po sklopu redne gl. skup-ščine za vsak prestop igralcev iz kluba v klub v istem mestu, izvzemši slučaje po t. a) in b) § 10. o. p. JNSa, prispevek 100 Din, ki ga treba priložiti dotični prijavi. Preklic prijavnice s strani posameznih igralcev po zadnjem odstavku § 10. o. p. JNSa se bo odslej vzel na znanje samo, ako mu bo priložen prispevek 50 Din v korist po-škodbenega fonda. — Tajnik II.

SK Ilirija, nogometna sekcija. Z ozi-rom na pokalno tekmo z Beogradom dne 4. septembra v Beogradu in z ozirom na bližnje internacionalne, prvenstvene in podsvezne pokalne tekme zaključuje na-čelstvo sekcije z današnjim dnem poltni trening I. moštva in I. skupine ter poziva članske igralce, da se odslej zopet polnošte-vilno in s potrebno vnemo in po-zrtvoval-nostjo udeležujejo rednega treninga. Tren-ing I. skupine se vrši v tekočem tednu dan-es (v torek) in v petek, juniorske skupine v sredo in soboto — vedno ob 18. uri. Či-tajte objavo v članski knjigi v kav. »Evrop-a« in v garderobil — Načelnik.

ASK Primorje. Seja centralnega odbo-ra danes ob 21. uri v restavraciji Lj. Dvor. Radi važnosti dnevnega reda se naprosajo vsi gg. načelniki sekcij, da se seje zanesilji-vo udeležo. — Tajnik.

SK Svoboda, Ljubljana. Da se postavi za jesensko prvenstveno tekmovalje čim najboljše moštvo, odreja načelstvo nogo-metne sekcije dvojice poizkusnih treningov v tem tednu, na katerih se bodo preizku-šali na različnih mestih razni igralci. Prvi preizkusni trening se vrši na igrišču Ilirije z rezervno SK Ilirije v sredo, dne 24. t. m. ob 18.30. Ob 18. morajo biti na igrišču Ilirije: Koleša, Papler, Starčnik, Novak, Rakovec, Germek, Tassotti, Sušteršič, Baggia, Gaberšek, Potratro, Sušnik, Jesenko, Kav-ečič, Seme I in II, Breznik, Kovač Rado, Kovač Stanko, Hariš Herman, Kozamernik, Toplišek, Skopin in Zajec. Prisotnost brez-pogojno obvezna. Čas drugega preizkusnega treninga objavimo pravočasno. Danes trening na lastnem igrišču. Poleg navede-nih se imajo istega udeležiti tudi Boncelj, Skalar in Krašovec. Načelnik nog. sekcije.

ZSK Hermes. Seja u. o. se vrši danes ob 20. pri Kmetu. Prosim polnoštevilne udeležbe. — Tajnik. Jugoslovenski Touring klub bo imel redno letno skupščino v sredo 31. t. m. ob 15.30 v Beogradu (Palača Jugbanke) z običajnim dnevnim redom.

Objava

s katero se izjavita podpisana, da je njun prejšnji obratovodja g. Putre Josip dne 31. VII. t. l. izstopil iz službe in nima imeno-vani pravice kakoršne koli posle, pogodbe i. dr. sklopati za naju in tudi ne blago nakupovati na najin račun, ker zanj nista plačnika in bodi to vsakomur v svarilo.

«LESNA EKSPLOATACIJA» Menina planina pri Špitalcu. Čmak Ivan in Srebotnik Ivan, voditelja lesne indu-strije Straušnek pri Gomilskem. Sv. Peter 1254 Savinjska dolina.

Gospodarstvo

Likvidacijski narok Slavenske banke

Kakor smo v nedeljski številki na kratko poročali, se je v soboto pričel pod vodstvom konkurznega komisarja sodnega svetnika gosp. Golubovića in upravitelja konkurzne mase gosp. dr. Horvata likvidacijski narok v konkurznem postopanju Slavenske banke v Zagrebu. Likvidacijskem naroku, ki se je vršil v blaginjski dvorani Slavenske banke v Zagrebu, so prisostvovali številni upniki in pravni zastopniki upnikov. Razpoloženje med upniki je bilo popolnoma mirno. Narok je otvoril konkurzni komisar gosp. Golubovič, ki je uvodoma povdarjal, da se prične s tem dnem najvažnejše delo v konkurznem postopanju. Ker je priselo preko 3000 pri-jav, bo likvidacijski narok trajal najmanj 80 delovnih dni. Terjatve vlagateljev se upo-štejajo z obrestmi do 24. septembra 1926. Vsota vseh terjatve znaša približno 130 mi-lijonov Din; od tega odpade na Slovenijo 75 milijonov Din. Predlog, da se terjatve mla-doletnih stavijo v prvo kategorijo terjatve, je bil odklonjen, ker nasprotuje zakonu. Ob 11. dopoldne se je pričela likvidacija pri-javnih terjatve ter je bilo prvi dan likvi-diranih 100 prijav.

Glede višine kvote in momentov, ki mo-rejo vplivati na višino kvote, je konkurzni komisar sodni svetnik gosp. Golubovič dal udeležnikom »Jutarnjega lista« naslednje infor-macije: Največji del upnikov so vlagatelji. Njihove terjatve so bile preknjižene in pregledane s strani bančnih strokovnjakov. Vse te ter-jatve z obrestmi do otvoritve predkonkurza so bile priznane za likvidne in bodo izvršene v drugi razred konkurznih upnikov.

Kakor ostali upniki, je tudi dunajska Länderbanka prijavila svojo terjatve ter bo stvar upnikov, kakšno stališče bodo zavzeli glede te terjatve. Temu vprašanju in odno-sajem med Länderbanko in Slavensko ban-ko pripisujejo v vrstah upnikov izredno važ-nost. Znano je, da je imela Länderbanka v času otvoritve predkonkurza napram Sla-venski banki terjatve v znesku 50 milijonov Din. Na drugi strani pa je bila Länderbanka od početka l. 1926. v posesti rodnega depoja 114.000 delnic Trboveljske premogokopne družbe ter menic v vrednosti 15 milijonov Din. Ta ogromni paket delnic Trboveljske premogokopne družbe predstavlja po borz-nem tečaju (460—480 Din) vrednost od 55 do 60 milijonov Din.

Na prvi pogled je razvidno, da gre tu za nadzavarovanje. Ker pa je Länderbanka veban-ka, ki ima močne zveze z vsemi centri sosednih držav, je gosp. Golubovič mnenja, da se bo Länderbanka, če hoče obdržati na višini svoj dober glas velikega in močnega denarnega zavoda, v danem momentu zado-voljila z usodo ostalih upnikov Slavenske banke, da bo z njimi delila dohod in slabo ter bo na ta način našla časten izhod iz te afere.

Ce bi konkurzna masa prišla v položaj, da prosto razpolaga z gornjim ročnim depojem, tedaj nastane možnost za izplačilo 70 do 80 % kvote, in to za vse terjatve vklju-čno terjatve Länderbanka.

Z druge strani poročajo, da znaša današnja gotovina Slavenske banke okrog 9 milio-nov Din. Zagrebska palača se ceni na 10 do 12 milijonov Din, palače v Dubrovniku in Mariboru pa na 4 milijone Din. V primeri, da ne bi bilo mogoče dobiti od Länderbanka imenovane depoja, tedaj bi upniki dobili okrog 40 % svojih terjatve.

— Povojna gradbena delavnost v Beogra-du. V letih od 1919. do 1927. je bilo v Beo-gradu zgrajenih 1721 novih hiš z 5640 stanovan-ji. V ta poslopja investirani kapital znaša 1143 milijonov Din. Največ se je zgradilo leta 1922 (404 hiše) in l. 1923. (370 hiš).

— Stanje Narodne banke 15. t. m. (vse v milijonih Din; v oklepajih razlike napram stanju 8. t. m.) Aktiva: kovinska podlaga 488.1 (— 0.7), saldo raznih računov (tečajne difference deviz) 1899.3 (— 17.1), posojila na menice 1141 (— 31.1), na vrednostne papir-je 234.1 (— 1.8). — Pasiva: obtok bankov-cev: 5563 (— 26.2), žirovne terjatve 1025.7 (— 7), državne terjatve 222.9 (— 45), obvez-no-vo za raznih računih 397.2 (— 15.4); ce-lotni obtok plačanih sredstev 6811.6 (— 26.8).

— Izgledi hmeljske kupnje niso najugodnejši. Iz Nürnberga poročajo 20. t. m.: V preteklem tednu so cene hmelju na nür-berškem tržišču nazadovale za 50 mark pri starem centu. Prvovrstni hmelj notira 250 do 280 mark, srednji 170 — 240 mark, slabši pa 120 — 160 mark za stari cent. Letošnji tetnanski hmelj se je pretekli teden trgoval po 280 — 300 mark za stari cent. — Iz Pra-ge poročajo, da se letošnji pridelek hmelja v žateškem okolišju ceni na 170.000—180.000 starih centov napram 155.000 starih centom v preteklem letu. Ker se tudi v Franciji in Poljski pričakuje večji pridelek, dočim bo v Jugoslaviji in Nemčiji približno enak lans-keemu, računajo v krogih čeških pivovar-ov, da bodo letošnje cene hmelju nižje kakor lani. Lanski hmelj se je koncem preteklega tedna prodajal v Žatecu po 2000 — 2500 Kč za stari cent (67 do 84 Din za 1 kg).

— Redni občni zbor Vodne zadruge v Cerknici se bo vršil v nedeljo, dne 4. septem-bra 1927 ob 9. dopoldne v hotelu Zumer v Cerknici. Dnevni red je naslednji: 1.) Čita-nje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2.) Poročilo načelstva. 3.) Odobritev računov. 4.) Volitev novega odbora. 5.) Sklepanje o nadaljevanju osuševalnih del. 6.) Sklepanje

o najetu posojila od oblastne skupščine ali od države iz melioracijskega fonda. 7.) Sa-mostojni predlogi. 8.) Slučajnosti.

— Ustanovitev Zirovne centralne avstrijskih zadrug. Z ustanovitvijo Zirovne cen-trale avstrijskih zadrug, ki se je te dni formal-no izvršila, se je avstrijskemu zadrugstvu izpolnila dolgoletna želja. Zanimivo je, da je to ustanovitev omogočilo šele sodelovanje finančno močnih zadrugnih central iz Nem-čije, ki so do delniške glavnice v višini 5 milijonov šilingov prevzele 3 milijone šil-ingov in povrh tega še obljube izdatno kredit-no pomoč. Avstrijske zadrugne zveze so pre-vzele le majhen del delnic (od avstrijske kvote je večino delnic prevzela Bodenkredit-anstalt), vendar pa jim po pravih pripada polovica članov upravnega odbora. Namen Zirovne centralne je olajšanje denarnega pro-meta med posameznimi zadrugnimi zvezi in ter zadrugami, pospeševanje denarnega pro-meta brez gotovine ter sprejemanje viog ter dajanje kreditov zadrugnim zvezam, ki bodo te kredite po navodilih centralne dajale posa-meznim zadrugam. Neglede na revizijsko delo-vanje zvez bo centrala izvrševala revizije ne samo pri zvezah, temveč tudi pri posa-meznih zadrugah. Centrala bo po nemškem vzorcu uvedla strogo poslovni režim.

— Izvozniki suhih češpelj in sočivja. Neka tvrdka v Franciji želi nakupiti in uvoziti v Francijo večje količine suhih češpelj in so-čivja. Njena natančen naslov je na razpolago v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Borze

22. avgusta. Na ljubljanski devizni borzi je bilo tudi danes več privatne ponudbe. Narodna banka je intervenirala le v devizah na Curih in London. Deviza na Trst je napram zdnje-mu tečaju (v petek) popustila od \$105 na 309.6 in se tako zopet približala začasnemu stabilizacijskemu nivoju.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je bila Vojna škoda pri zelo čvrsti tendenci brez prometa. Denar se je nudil po 353 — 354, vendar blaga ni bilo pod 354.5. Investicijsko se je trgovalo po 85 — 86.5. Na tržišču ban-čnih vrednot je bila tendenca mlačna, tržišče industrijskih vrednot pa je bilo popolnoma zanemarjeno. Zaključen je bil edino Gut-mann po 250.

Devise in valute. Ljubljana. Berlin 1351 — 1354 (13.525). Curih 1093.5 — 1096.5 (1095). Dunaj 7.9925 do 8.0225 (8.0075). London 275.85 — 276.65 (276.25). Newyork 56.68 — 56.88 (56.78). Praga 168.17 — 168.97 (168.57). Trst 308.6 do 310.6 (309.6).

Zagreb. Amsterdam 22.752 — 22.812. Du-naj 7.9908 — 8.0208, Berlin 13.515 — 13.545, Italija 308.75 — 310.75, London 275.85 do 276.65, Newyork 56.65—56.85, Pariz 222.25 do 224.25, Praga 168.17 — 168.97, Curih 1093.5—1096.5; ameriški dolar 56.15—56.35. Beograd. Pariz 222.1 — 224.1. Newyork 56.676 — 56.876, Milan 308 — 310, Budim-pešta 9.98 — 9.98, Ruselj 7.915 — 7.945, Bu-karešta 35 — 35.5, Atene 75.25 — 75.75.

Trst. Beograd 32.25 — 32.75, Dunaj 253.75 do 258.75, Praga 54.15 — 54.65, Pariz 71.70 do 72.20, London 89.10 — 89.40, Newyork 18.28 — 18.98, Curih 351.6250 — 355.6250. Curih. Beograd 9.135, Berlin 123.425, Pariz 20.30, Newyork 518.70, Milan 28.255, Praga 15.88, Budimpešta 90.70, Bukarešta 3.30, Du-naj 73.075.

Elekti. Ljubljana. Celjska 197 — 199, Ljubljanska krediona 142 — 0, Merkantilna 0 — 90, Pra-štediona 850 — 0, Kreditni zavod 160 — 0, Večve 135—0, Stavbna 56—0, Šešir 104—0, Kranjska industrijska 375—0, Dušik Ruše 260 — 270.

Zagreb. Državne vrednote: Investicijsko 85.75 — 86, Vojna škoda 353 — 354, kasa 354 — 354.5, za oktober 357.5 — 359, agrar-ne 50 — 51; bančne vrednote: Eskomptna 91 — 92, Krediona 91 — 92, Hipo 55 — 56, Jugo 91 — 92, Ljubljanska krediona 147—0, Praštediona 850 — 860, Narodna 8500—8600, Etno 157 — 186, Ravnarova 80 — 85; indu-strijski papirji: Dubrovnička 890 — 895.5, Sečerana Osijek 485 — 500, Gutmann 240 do 250, Slavetska 100 — 120, Slavonija 15 — 17.5, Trbovljica 475 — 480, Union 235 — 310, Va-gon 35 — 48, Večve 135 — 124.5.

Blagovna tržišča

Iz življenja in sveta

Mrzlične priprave v letalskem svetu

Polet Francozov iz Pariza v Newyork. — Rohrbach prehiteva Junkerse. — Koencke v stalni pripravljenosti. — Projekti za transoceanski promet s Zeppelinli.

Poletje se naglo nagiba h koncu. Nihče ne čuti tega tako natančno kakor letalski svet, ki tako rekoč šteje dneve in ure, ugibajoč o vremenu. Smrt Nungesserja in Colija še ni maščevana. Američani so s svoje strani že trikrat preleteli Ocean — Evropejcem sta dva poskusa, francoski in nemški spodletela. Pogum pa ni izgubil živahno. Ni na svoji prožnosti; evropski letalci se slej ko prej pripravljajo na veliko dejanje in Amerika čaka, kdaj se jim podjetje posreči.

Življenje na Le Bourgetu.

Letališče Le Bourget, kjer je srečno pristal zmagoviti Lindbergh, je že od mogočega managerja »Miss Columbie«, žid začelke avgusta zelo živahno. K tej živahnosti ni baš v neznatni meri pripolevine, ki ima neprestano konflikte z Drouhinom; pripomoglo so tudi francoski letalci sami, ki se koristijo z izkustvi svojih ameriških tovarišev in pa z nauki dosedanjih ponesrečenih evropskih zračnih ekspedicijskih letalcev. Letalec Coste opreže noč in dan in pregleduje vremenska poročila. Hotel je startati takoj po povratku nemških Junkersovih letal »Evropa« in »Bremen«, toda izjave in napovedi meteorologov so ga zadržale, da se še do danes ni dvignil v zrak. Zato pa je stalno v pripravljenosti; oni dan je absolviral zadnji poskusni polet iz Pariza v Cherbourg, ki je izpadel v splošno zadovoljstvo letalca in njegovega spremljevalca. Costejevo letalo je brzelo nekaj časa z nezasišano brzino 240 km na uro.

«Old Glory»

Naposled bo dobila tudi fašistična Italija to, česar si toliko želi: letalec Berthaud se pripravlja na pot iz Amerike v Evropo z letalom »Old Glory«. Cilj Berthauda je Rim. Leteti hoče čez Halifax in čez St. John najprej v Bordeaux, od tam pa dalje v fašistovsko deželo. Berthaud si je iz previdnosti izbral zračno črto, ki sledi morski poti prekooceanskih parnikov. Dolžina tega poleta je preračunana na 4300 milj. 2500 milj mora »Old Glory« prevoziti nad morjem. Letalec računa s poletom, ki bo trajal 45 do 50 ur.

Rohrbach Junkers, Koencke...

Tudi v nemškem letalskem taboru vlada živahen vrvež. Pri Junkersu v Dessau so menda še vedno slabe volje; boli jih glava radi razbitve »Evrope«. Letalo je šlo pri pristajanju na koso, cel je ostal samo še motor. Vodstvo tvornice je kot dober gospodar velelo motor demontirati in opremiti z njim aeroplan D 118, ki je bil sprva določen za tretje konkurenčno Junkersovo letalo pri prekooceanskem poletu. Sedaj so prekrstili D 118 v »Evropo«, tako, da ima Junkers zopet dva stroja v pripravljenosti. Poskusni poleti so se izvršili srečno. Junkersova tvornica pa izjavlja, da noče nikogar prehitevati in da zavisi ponovno polet čez Ocean od ugodnega vremena.

Medtem je Junkers dobil novega tekmeča v družbi Rohrbach v Lipskem. Ta tvrdka je izgotovila nov tip prekooceanskega letala. Pilotiral ga bo Herman Steindorf. Letalo ima tri motorje. Steindorf, katerega bo spremljal letalec Ude, pojde čez Atlantik s hidroplanom, ki se bo ustavil dvakrat na poti: prvič na Azorih, drugič na Bermudih. Ta polet ne bo, kakor pišejo Nemci, v prvi vrsti sportna manifestacija, ampak poskus rešitve tehnično-prometnega vprašanja. Direkcija Hamburg-Amerika Line pokazuje za Rohrbachove priprave veliko zanimanje.

In slednjič Koencke. V petek jutraj je izvedel poskusno vežbo s svojo »Germanijo«, katero je obtežil s 3770 kg tovora. Vzlet je bil gladek. Preizkušnja se je obnesla. Na letalu se je vozil tudi radiotelegrafist Wall. Koenckeja

smatrajo Nemci sami za najopasnejšega tekmeča med vsemi nemškimi aeronavti, ki hočejo čez Ocean. Izredno je vztrajen in žilav, pa tudi brez primere sposoben. »Germanija« je v pripravljenosti že od sobote; Koencke je celo pripravil zalogo živil za polet. S seboj namerava vzeti: čokolado, sadje, pečeno meso, jajca, kavo ter ledeno vodo v posebnih steklenicah. Na »Germaniji« bo tudi rešili čoln iz gumija.

Eckenerjevi trgovski načrti.

Vsi letalci in vsa letala, ki smo jih doslej omenili, se bjejo za rekord; in dočim hočejo prodrati »evropsko fronto« nad Atlantikom, dela dr. Eckener v Friedrichshafenu svoje posebne račune. Znan je njegov projekt stalne in redne zračne zveze med Evropo in Ameriko. Promet naj bi se zaenkrat vzdrževal med dvema romanskima deželama, med Španijo in med Južno Ameriko.

Po načrtu inženjerja Eckenerja se gradi sedaj ob Bodenskem jezeru orjaški Zeppelin L 127, zračna ladja s 150 tisoč kubičnih metrov vsebine. Nad 500 delavcev je zaposlenih pri izvrševanju tega ogromnega dela in posamezni deli zračne ladje so že dovršeni.

Inženjerji Zeppelinovih tvornic v Friedrichshafnu zastopajo mnenje, da je za prekooceanski promet mogoče samo Zeppelin. Aeroplani so v primeri z zračnimi ladjami sportne igračke. Na zračnih ladjah so mogoča popravila, celo med vožnjo; v letalu je to izključeno. Dr. Eckener ne zasleduje sportnih namenov, marveč prometno-trgovinske interese: polet čez Ocean zanj ni več problem, marveč rešeno vprašanje. Po njegovih računih bo vožnja z Zeppelinli v Ameriko tudi znatno cenejša kakor vožnja z ladjami.

Vremenske prilike na Oceanu so za polet iz Evrope v Ameriko še vedno zelo neugodne. Nad Irsko vlada močna depresija, z jugozapada pihajo silni vetrovi; ozračje nad Atlantikom je polno električne napetosti.

Ob Curwoodovi smrti

James Olivier Curwood, kojega sloves je že skoro presegel priljubljenost njegovega ameriškega tovariša Jacka Londona — s katerim je v ostalem soroden njegov način pripovedovanja —, je kakor smo že poročali, umrl na svojem posestvu v Owossu (Michigan). Zastrupil si je kri in zdravnik, ki so se z letalom pripeljali iz Detroita, ga v zvezi vsem naporom niso mogli ohraniti pri življenju. Poskusili so celo s transfuzijo krvi njegove hčerke, a zaman.

Curwood se je rodil 12. junija 1878. v Owossu. Stric z očetove strani mu je bil angleški kapetan Marryat, ki je napisal mnogo popularnih pustolovskih romanov, po materi pa je bil v rodu z Indijanci; prababica njegove matere je bila pamreč rdečkožka, indijanka princesa Mohawk. Po njej je podedoval strast za pustolovine in potovanja, stric pa mu je ostavil bujno pisateljsko fantazijo.

Se kot učenček je mladi James kazal veliko ljubezen do narave, ki pa so jo učitelji razumeli drugače in so ga izključili iz šole. Pozneje je prebil sedem let v Detroitu kot glavni urednik tamošnje »News Tribune«, pa se je nato za zmerom odrekel novinarstvu. Čutil je, da ga vleče pisateljevanje, hkrati pa so ga mikale neizmerne snežene pustinje ameriškega Northlanda. Lepega dne ga je zmanjkalo; odplul je iz Hudsonskega zaliva na Arktični ocean, od koder je potem blodil po zapuščenih deželah divjega zapada, prepotoval pokrajino ob Athabasci in velikem Medvedem jezeru tja do britske Kolumbije in Aljaske.

Curwood je bil sprva neutrudljiv lovec. »Doma imam«, je izjavil o priliki, »sedem in dvajset pušk in nobena od njih ne rjavi od brezdela«. Pozneje pa mu je lovsko strast udušila ljubezen do živali. Kot lovec je imel priliko dovolj za opazovanje divjih zveri v severnih kanadskih šumah, dovolj prilike za študiranje njih navad in običajev. In tako se je porodila v njem tista velika ljubezen do živali, ki so je polni vsi njegovi romani. »Narava«, je rekel, »je moj veliki inspirator, ona mi je religija, ki ji bom zvest do smrti.«

James Olivier Curwood je začel dokaj pozno s pisateljevanjem. Njegov prvi roman »The courage of captain Plum« je izšel leta 1908. Napisal je med drugim »Zlato zasode«, »Lovce na volkove«, »Volčjaka Kazana«, »Severne nomade«, Dolino tišine« i. dr. Pred leti je »Jutro« objavilo njegov roman »Onstran pragozda«, sedaj pa izhaja v našem listu eno najboljših njegovih del »Preganjana žena«.

Mis Mildred Doran

mlada, jedva 22letna študentka michiganske univerze (USA), je strastna letalka. Udeležila se je tudi nedavnega poleta iz San Franciscu na Honolulu (4000 km) in v Ameriki vlada velika bojazen, ker se ni pršla na cilj in se je bati, da je se drzna letalka na vihnem morju ponesrečila.

Riž Dramond

na francoski Rivijeri, kjer je izbruhnil velikanški gozdni požar.

Iz življenja šestletnega kralja

Najmlajšega kralja v Evropi in sploh na svetu ima dandanes Rumunija. Po Ferdinandovi smrti je bil proklamiran za vladarja države jedva šestletni princ Mihajlo, sinček grške princese in bivšega prestolonaslednika Karla, ki živi ločen od svojecevina dvora, z gospo

Lupescu v Parizu.

Kralj Mihajlo govori že sedaj dva jezika, rumunski in angleški. Vzreja ga Angležinja. Prihodnje leto pojde v Solo, oziroma dobi instruktorje. Njegova okolica pripoveduje, da ga najbolj zanimajo mehanične igrače: vlaki, avtomobili, aeroplani in slično. Svojo mater, princeso Heleno, ima kralj Mihajel v velikih časteh; povsod je z njo in je ne zapusti nikoli.

Šestletni suveren je izredno krepkega zdravja; doslej ni bil še nikoli resno bolan. Zelo rad se giblje, skače, telovadi in vozi. Posebno naklonjenost kaže do lahke atletike. Kakor kaže, se bo v tem oziru vrgel po svojem stricu, princu Nikolaju, s katerim se dobro razume. Drage so mu tudi živali in cvetje in najraje se igra z dvema psičkoma ter z malim konjičkom.

× Papirnatne ladje. Svoje dni smo se kot otroci igrali z njimi, danes pa že hočejo

Italija v Albaniji

c. d. — Milan, 18. avgusta.

»Meje, ki so jih dala Albaniji pogodbe za mir, tako imenovani »wilsonijanski« mir, so meternichijanska krivica in kriče v civilizirani svet po pravici. Albanska republika ima samo osemstotoseč prebivalcev, toda nad 1 milijon Albancev živi pod jarmom srbskega imperijalizma. Srbija je dobila Bar, Ulčinj, Djakovico, Prizren, Prištino, Kosovo, Debar in Ohrid, čisto albanska okrožja. Ali se more govoriti o pravici, ko je en milijon Albancev žrtvovanih beograjskemu imperijalizmu? Samo nevednost naših parlamentarcev, slabost naše stare diplomacije in desorganiziranje našega demokratsko-liberalnega režima je mogla prinesiti tak voljši mir. Posrečilo pa se je vendar zaveziti pohlepnost venizelovske megalomanije po Korči, Sancti Quaranti, Delviiu, Argirokastru, Tepeleniju in Premetiju, drugače bi bili Venizelovski zobje prišli do valonskega okrožja. Srbi pa s svoje strani še niso zadovoljni s svojim obsežnim plenom, temveč še dalje hlepé po Skadru in Draču. Če danes obstoji Albanija, majhna in pohabljena ali neodvisna, je to zasluga Italije, ki je v resnici edina z absolutno nesebičnostjo in težkimi žrtvami branila svobodo tega naroda...«

Tako piše danes v nekem svojem dopisu iz Tirane glavno gasilno fašističnega režima, tukajšnji »Il Popolo d'Italia«, ki se je pač debelo zlogal, kar se tiče italijanske nesebičnosti, a je povedal resnico, govoreč o težkih žrtvah, ker so bile italijanske žrtve res težke tedaj, ko so jih Arnavti vrgli iz Valone, kamor pa niso morda prišli »nesebično« braniti svobodo albanskega naroda, temveč osvajat njegovo zemljo!

»Popolove« dopisnik pripoveduje potem, kako je celo tudi še danes vedno treba zelo paziti, da se sproti preperečujejo balkanski naklepi, ki gredo za tem, da bi se Albanija razkosala in bi jo požrli drugi.

Albanci so, pravi »Popolove« dopisnik, razumen in zlasti v gorskih krajih tudi delaven (?) narod, toda razvoj dežele je zaostal zaradi dolgega turškega gospostva, ko so Albanci samo plačevali davke (?) in dajali vojake in niso mogli nič storiti za svojo deželo. Marsikateri predel bi mogla biti bogata žitnica, pa je večinoma zapuščen in malaričen.

Nato našteva, kaj vse so storili Italijani v Albaniji.

Italijani so zgradili v Valoni carinarico, mestno bolnišnico in mestno hišo, potem cesto iz Valone v Santo Quaranto, iz Valone v Fieri, iz Valone v Tepeleni in Klisuro, iz Klisure v Berat, iz Klisure v Perat, iz Santi Quaranta v Korčo. »Italijansko vojaštvo (!) je tu povzelo delo starih rimskih legionarjev!«

Trgovina z Italijo je živahna. Bari, Trst in Milan so največja dobavna središča. Italijanska kultura je precej razširjena, ali treba bi bilo poslati v Albanijo večje število učiteljev in profesorjev, Francozi so poslali v licej v

izdelovati iz papirja prave pravcete ladje za plovo na rekah in po morju. Citamo namreč, da je neki dunajski inženjer zgradil jahto iz samega papirja. Vsa ladja z mostičem, jambori, jadrni in krmilom vred je izdelana zgolj iz papirja. Pravijo, da si najno plava na vodi in inženjer nima nika kega strahu, da bi se mu utegnula potopiti.

× Vihar na Vrbskem jezeru. Koncem prošlega tedna je divjal na Vrbskem jezeru pri Celovcu silen vihar, kakršnega ne pomni ondoto prebivalstvo že leta in leta. Pljuskanje valov je bilo tako neugnano, da se je voda zivala kar čez mostove. Med viharjem je na jezeru utonila neka jadrmca. V ladji je bilo več ljudi, ki so se rešili samo po srečnem naključju. Popadali so v vodo in valovi so jih gnali vedno bolj na odprto. To je opazil ravnatelj ladjeplavne prometa na Vrbskem jezeru, Löffler, in je poslal ponesrečenec na pomoč ladjo »Neptun«. Rešilni manever je trajal celih 10 minut in ni bil brez opasnosti za reševalce. Sele po daljšem manevriranju so bili ponesrečenci, ena dama in dva gospoda, rešeni ter prepeljani v pristanišče.

Korčo deset profesorjev, Italijani pa niti enega. Neki francoski arheolog potuje neprestano po Albaniji in prireja predavanja, Italijani pa so samo izdali neko arheološko knjigo, ki stane 150 lir in se nihče ne briga zanjo. Vendar pa poznajo italijanščino po vsej Albaniji in laški listi se čitajo po vseh mestih. Knjigarne italijanske ni niti ene, Francozi pa jih imajo nekoliko.

Italijanska zasebna zrakoplovna družba »Adria Aero Lloyd« s sedežem v Tirani obratuje proge Tirana-Korča, Tirana-Skadar in Tirana-Valona v zvezi s pomorskimi programi za Bari in Brindisi. Neke druga laška družba je pričela z deli za izkoriščanje bakrenih rudnikov v Puki. Italijani in Angleži imajo podjetje za izkoriščanje petrolejskega področja v srednji Albaniji. S pomočjo italijanskega kapitala se je ustanovila Albanska narodna banka, albanski emisijski zavod. Neke tržaška tvrdka je zgradila veličastni most čez reko Mati, s šestimi oboki v armiranem cementu, ki veže severno Albanijo s srednjo. Ista tvrdka zgradi luko v Draču. Arhitekt Brasini je napravil monumentalen načrt za novo vladno mesto v Tirani s palačami za mestno občino, Albansko banko, ministrstvo, prefekturo, višje sodišče, vojašnice, senat, poslansko zbornico, a v ozadju, pod gričevjem palače za predsednika republike. Tudi nekaj »forum« bo tamkaj. List pravi, da je Brasini genijalen arhitekt, ki bi bil vreden nekdanjih zlatih časov kakega velikega papeža ali cesarja, toda današnji časi da so stiskaški in »Albanija nima velikih pridobitnih virov, vsaj sedaj v tej prvi dobi ne.« Tako se je Brasini moral omejit na minimalen program, ki zahteva samo nekolikokrat po deset milijonov. Zamislil je nekaj »italijansko-albanski« slog — pač kakor Avstrija svoječasno svoj »bosanski« — v spominu na Rim, kajti pomniti je treba, da je Albanija dežela, kjer je prišlo do prvih spopadov med Cezarjem in Pompejem in odkoder se je dvignil v zmagovito bitko pri Farsalu.

Tako torej dela Italija nesebično v Albaniji, edinole v obrambo neodvisnosti in svobode delavnega arnavtskega naroda! In bilo je treba kar nekakega novega Bramanteja ali Michelangelu, ki naj pretvori ali Arnavtluk ali pa vsaj ono arnavtsko gnezdo, Tirano, v nekaj papeški Rim s sijajnimi palačami in drugimi takimi stavbami, seveda pa ne na italijanske, temveč arnavtske stroške. Toda »est modus in rebus!« Gospod arhitekt Brasini se je menda že prepričal, da Arnavt ne daje, temveč le jemlje, in bo pač še malo bolj moral skriti tudi svoj minimalni program. Ceste, te pač, ker jih Italijani sami potrebujejo, ali vse drugo? Joki! Naj se le za kratek čas ustavi dotok cvenka iz Italije, pa bodo videli Lah, kako hitro se bo ohladila arnavtska ljubezen do njih in njihove civilizacije, kako bodo delavni (!) Arnavti zopet rezali njihove nosove in glave in kako bodo oni sami zopet frčali iz Albanije, kakor so frčali pred kratkimi leti, z vsemi svojimi »žrtvami« in z vso svojo »nesebičnostjo!«

H. J. Magog:

Ček

Sluga je natihoma odprl vrata pisarne, kjer je delala tajnica, in se ji je približal s šepetajočim glasom: »Gospodična Odeta, nekdo bi rad govoril z vami!« Bil je previden, zakaj poleg sebe gospodične tajnice je bila ravnateljica sprejemnica. Vhod vanjo je bil odprt. Odeta je jedva zadržala vzkliz iznenadenja in hipne zmedenosti. Na hodniku je ugledala ljubljenež Roberta, v katerem je slutila svojega bodočega zaročanca. Seznanila sta se bila slučajno pred osmimi dnevi. Kratak rok za ljudi, ki se prvič srečajo, a dovolj dolg za dva, ki se ljubita. Njeno znanje z Robertom je bilo zelo površno. A vendar je sanjala samo o njem! Toda Bože, kako je bil ta mladec nepreviden! Prosila ga je, na jo čaka pri izhodu in naj je ne moti med uradnimi urami v pisarni. A kaj je storil on? Ni malo ni upošteval njenega navodila in je prišel naravnost k nji v urad! Kljub temu pa je bilo Odeti toplo pri srcu. Zakaj v tem neprikladnem, navidez vznemirajočem jo posetu je videla znak Robertove nestrpnosti, ki ga žene nenehoma k nji. To ji je bil dokaz, da jo resnično ljubi. Odeta mu je namignila, naj jo počaka na hodniku. V tem

pa se je zaslislal ravnateljev glas iz sprejemnice: »Gospodična Odeta...« Pomignila je Robertu, naj potrpi, in je odskakljala k predstojniku. »Oddali boste ta pisma«, je govoril ravnatelj. »Vzemite tudi ta ček, ki sem ga že podpisal, ter ga vnovčite. Denar mi boste izročili popoldne.« Odeta se je vrnila na svoje mesto. Našla je Roberta v sobi. Videvši, da nosi sveženj papirjev in da se ne more braniti, jo je viharno objel in poljubil. Odeta pa je bila spretniša. Naglo je vrgla pisma na mizo in se je spretno umaknila. »Ne počenjajte vendar budalosti!« ga je prekinila. »Izginite pri priči! Če vas vidi ravnatelj, jih bom slišala jaz!« Robert je bil nekoliko razočaran in je užaljeno odvrnil: »Nu, bodi, če že zahtevate, pa grem... A vedite, da sem prišel k vam samo zato, da vas povabim na obed.« »Prišli ste ob nepravem času... Le pogledjte, koliko pošte moram še odpraviti. V obče ne vem, kdaj bom utegnila h kosilu.« »O, saj se ne mudi tako hudo! Napravite zdaj samo nekaj, ostalo pa prihranite za pozneje.« »Hvala za nasvet.« Iz sprejemnice se je zopet oglasil ravnatelj: »Gospodična Odeta...«

Tajnica se je iztrgala iz Robertovih rok in je izginila v sprejemnico. »Gospodična, še to-le prepisite na stroj. Prosim, stopite bliže, da vam natančneje razložim...« Morala je ubogati in potrpežljivo čakati ter vdano požirati opazke in navodila ravnatelja, dasi je komaj skrivala razburjenje. Bala se je za Roberta. Ko se je vrnila v svojo sobo, je bil Robert že izginil. Mesto njega je ležal na mizi listek z besedami: »Končajte čimprej in pridite za menoj. Čakal vas bom pri vzhodu v podzemno železnico.« Odeta se je nasmehnila in se je hotela lotiti dela. Toda mahoma ii je šinilo v glavo: »Kje pa je ček? Kje je? Kam je izginil?« Odprla je miznico — čeka ni bilo nikjer. Prišlo ji je na misel, da ga je morda nekdo vzeti... vkrastil... Nekdo? Se je vprašala, Edini Robert je bil v sobi za njene odsotnosti. Robert, Robert... On? Nemogoče. A vendar! Saj ga je poznala le površno... Vedela je jedva, kako se piše. Vse drugo ji je bilo neznano. In začela je razmišljati: Kdo je prav za prav ta mladec? Kaj neki dela, od česa živi? Kdo ve, če jo sploh ljubi? Znabiti je čisto navaden pustolovec, ki mu je ljubezen zgolj pretveza za temne ukane. V Odeti je dozorel sum, da je Robert odnesel ček...

Ne da bi vprašanje nestanka čeka razčistila do konca, se je izgovorila, da mora po opravkih iti je pred časom zapustila pisarno. Na postaji podzemne železnice ni bilo Roberta. Saj se ji je zdelo, da ga ne bo, a iskala ga je vendarle. Njegova odsotnost jo je samo potrdila v domnevi, da je Robert res izvršil tatvino. Stopila je zopet na prosto, zavila v samotno ulico ter začela razmišljati, kaj naj stori. Na misel ji je prišlo, da bi šla v banko, a strah pred nastankom čeka jo je odvrnil od teza. Opoldne je nastal na ulicah silen trušč in vrvež. Vse je vrelo iz trgovin in pisarn, restavracije so se polnile. Odeta se je izogibala ljudi in je krenila vsa objkana po stranskih potih, da bi ostala sama s seboj. Premišljala je: Ali naj prizna dejansko stanje? Ali naj gre na policijo in naj naznani Roberta? Bože, Bože, kakšno sramoto je morala doživeti! Kako bolesta je zanjo ta zavest! A vendar — nekaj treba ukreniti. Vsaj v banki hoče povprašati. Vsakič, ko je vstala s klovice, da bi šla k telefonu, je nanovo zaopkala in se vnovič spustila na sedež. Ni se mogla odločiti za usodopolni korak. Bolelo jo je in skelelo, ko je videla, da ljubi Roberta globlje nego je mislila in da nima moči, da bi storila kaj proti njemu.

Minil je že davno čas obeda, ko se je odločila, da povpraša telefonično pri banki, ali je kdo vnovič ček. Dobila je porazen odgovor: ček je bil vnovčen že predpoldne. Zdaj ni bilo zanjo več dvoma, da se je Robert res omadeževal in okoristil z denarjem, ki ni bil njena last. Napotila se je v urad in je skesano stopila v ravnateljevo sobo. Mislija je: Priznala mu bom vse in potem pojdem ter izvršim samomor. Pred ravnateljem je jectjala zmedenost. Med opravičevanjem, ki ga je bilo težko razumeti, so ji navrele solze na oči. Predstojnik ni razumel zveze in jo je prekinil: »Kaj govoričite? Jaz sam sem vnovčil ček... Vzel sem ga iz vaše miznice. Počemu se obtožujete, ko je vse v redu?« Občutek nepričakovane sreče in sproščenosti se je razlil po njenih žilah. Veselo je vzkliznila: »Oh, saj ne vem, kako je bilo... Oprostite... Mislija sem... Nekdo si je dovolil z menoj grdo šalno... Zaprl je v miznico pisma in ček...« Nato je zapustila ravnateljevo sobo. Ko je stopila čez prag, ii je bilo, kakor da sveti nova luč, kakor da se začenja novo življenje. Nekaj težkega, mračnega se je premaknilo s pota, do katerem je hodila. Pomirila se je z življenjem in je spoznala, da je ljubezen najlepše, kar je človeku dano na svetu.

J. O. Curwood:

Preganjana žena

Roman.

»Za Boga, stari,« je poprosil, »ne recite in ne storite ničesar sumljivega! Doslej — samo upam...«

Blackton je pokimal. Njegove dobrodušne oči so izražale nemejeno umevanje.

»Pridite, kakor hitro opravita z Mac Donaldom,« je dejal. »Zdaj stopim noter, da pripravim, kar treba za drevesni umetni ogenj.«

Aldousu je sililo na jezik vprašanje, toda beseda se mu je upirala. Rad bi bil zvedel kaj o Quadu in Culverju Rannu.

»Blackton je dober dečko, a časih tako smešno izpozabljen, da ga nočem prestrašiti,« je rekel Mac Donaldu, ko sta odhajala.

»Lahko bi kaj izdal Jani in svoji ženi. Razloge imam — zelo važne razloge, Mac — da kar najpopolneje utajim ta dogodek. Sama doženeva, kaj sta ukrenila Rann in Quade.«

Mac Donald je pogledal svojega konja bliže k njemu.

»Daj, Johnny, dečko — povej mi, kaj ti teži srce?«

Aldous se je ozrl v njegov starikavi obraz. Pogled starega lovca ga je spomnil njegovega očeta.

»Saj veste, Mac.«

Old Donald je pokimal.

»Menda, Johnny,« je rekel tiho. »Na Miss Jano mislite — kakor sem jaz mislil — na svojo. Stavim kaj, da vem. Toda — kaj hočete napraviti?«

Aldous je stresel glavo. Prvič v teku tistega popoldneva je

dobilo njegovo obličje nemiren in turoben izraz.

»Ne vem, Mac. Ni me sram, da govorim z vami od srca. Rad bi imal. Ako bi jutri izgnila iz mojega življenja, bi si želel nečesa, kar je bilo njena last, in njena duša bi živela zame v tisti stvari prav do smrti. To je tisto, po čemer koprnim. A poznam jo šele tako malo časa. Ne morem ji še povedati tega. Bilo bi nepristojno. Vsekako pa ne ostane več dolgo v Tête Jaune. Njeno poslanstvo je končano. In če bi — če bi šla odtod, ji vendar ne morem kar tako slediti, Mac, jelite da ne?«

Stari Donald je nekaj časa molčal. Nato je izpregovoril:

»Ali merite s tem name, Johnny, in na to, kar sva se dogovorila?«

»Deloma.«

»Tedad nikarite. Ostati hočem pri vas in oba skupaj ostaneva pri njej. Samo —«

»Kaj?«

»Če bi mogli pridobiti Peggy Blacktonovo, da bi vam pomagala —«

»Mislite — je željno začel Aldous.«

»Če bi jo Peggy Blacktonova pripravila do tega, da bi ostala teden dni — ali morda celo deset dni — pri njej v gosteh, razumete — tedaj morda ne bi bilo napak, če bi ji to povedali — kaj menite, Johnny?«

»Eh, to se zna, da ne bi bilo!«

»Tudi jaz pravim —«

»Da —«

»Star človek sem in opažam stvari, ki se vi ne menite zanje —«

»Da —«

»Pravim, da vas ne bi zavrnila, Johnny.«

Aldous se je zdelo, da mu je srce nenadoma poskočilo v prsih. To razodetje ga je kar porazilo. In med tem, ko je osuplo gledal

predse, je stari Donald nadaljeval.

»Videl sem to nekada, v dvojici prav takih oči, kakor jih ima ona, Johnny — nežnih in odkritih kakor sinje nebo nad nami, kadar solnce najlepše sije na njem. Opazil sem to, ko sva jahala drug za drugim in je ona neprestano zrla naprej — na vas... Videl sem to. Videl sem kakor nekdanje dni. In mislim si —«

Aldous je čakal. Srce mu je pokalo od napetosti.

»In mislim si, da vas ima zelo rada, Johnny.«

Aldous se je sklonil in je ujel Mac Donalda za roko.

»Bog vam povrni, Donald! Ostaniva pri njej! Vzlic Quadu in Culverju Rannu —«

»Mislim sem na ta dva,« mu je segel Mac Donald v besedo. »Vašega časa ni na prebitek, da bi ga trtili z njima, Johnny. Pustite ju meni. Ostanite pri njej, čeprav samo teden dni deli. Kaj delata Quade in Culver Rann in kaj kanita, se bo dognalo. Uganil sem načrt. Ali hočete, da jaz opravim z njima?«

Aldous je pritrdil, obenem pa je povedal Mac Donaldu, da ga je Peggy Blacktonova povabila. Stari lovec se je srčno zasmeljal. Ustavil je svojega konja in tudi Aldous je obstal.

»Ali, Johnny, po tem takem je stvar imenitno napeljana!« je vzkljnil. »Nič delj vam ni treba iti z menoj. Razumeva se in v ogradi ni prav nikakega posla, ki bi zahteval vaše prisotnosti. Skočite s konja in vrnite se. Če bi vas potreboval, pridem k Blacktonovim ali pa vam pošlem sporočilo, in če bi vi potrebovali mene, bom v ogradi ali pa v svojem taboru. Skočite s konja, Johnny!«

Brez nadaljnjega oklevanja je Aldous zlezl s konja. Stisnila sta si roke in Mac Donald je krenil s konji in mezzgom naprej. In ko se je Aldous obrnil proti bungalovu, je stari Donald tiho zamrmral v brado: »Bog mi odpusti greh... Stori sem to zaradi nje in zaradi Johnnyja — zaradi nje in zaradi Johnnyja!«

Fly-Tox Flaj-Tox

Čuvajte se imitacij!

Matero čuvajte svojo deco pred muhami in komarji, ki prenašajo razne nalezljive bolezni, posebno malarijo in barsko groznico.

Flaj Tox je najpopolnejše in edino zanesljivo sredstvo za uničenje muh, komarjev, stenice, živalskih parasitov in žuželk. Preizkušen v Pasteurjevem zavodu, institutu v Parizu in veterinarske šole v Alforu. Prospekt na zahtevo brezplačno. Dobiva se v vseh drogerijah in pri zastopništvu

T. Subašića i Komp.
Beograd, Knez Mihajlova ul. 25.
ISIS d. d., Ljubljana
Komenskega ulica št. 7
in drogerija **SANITAS**, Prešernova ulica 5.

Oglas.

Kragujevački Oficirski dom potrebuje dobrega **restavraterja**

z 10. januarjem prihodnjega leta, eventualno tudi takoj.

Pogoji se poizvedo vsak dan v domu.

UPRAVA
Kragujevačkog Oficirskog doma.

Tvrška
Desider Lederer, Sombor
kupuje:
seno
krompir
drva
stavbni les
prazne solne vreče
prazne vreče od moka.
in prosi ponudbe. 8920

Lipski velesejem

OD 28. AVGUSTA DO 3. SEPTEMBRA 1927.

je najugodnejši kupčijski trg in največji velesejem v Evropi. Zastopanih je nad 1600 blagovnih skupin vseh strok, ter nad 10.000 razstavljalcev. Znižane vozne cene, brezplačni vizum. Pojasnila daje: častno zastopstvo: STEGU, Ljubljana, Gledališka ulica 8, telefon 2925.

Mrtva fotografija ali živa?

Kinematografske ilme, najlepše spominke na svoje, prijatelje, potovanja in doživljaje lahko **snemate in nato projekirate Vi sami** z amatersko pripravo

Pathé Baby.

Snemalni aparat stane samo Din 1250—, projekcijski pa Din 1300—.

Projekcijski aparat se lahko kupi in rabi tudi sam, ker se dobe že dogotavljeni filmi po Din 5— vselej na posodo.

Velika izbira filmov, poučni, humoristični, naravoslovnih, drame itd.

Zaloga drogerija SANITAS, Prešernova 5

Cenik na zahtevo franko. 8184

Konkurs za gradjeviskog inžinjera.

Komandi Kosovske Diviziske Oblasti u Prištini, potreban je jedan gradjevinski inžinir.

Za ovo mesto mogu konkurisati naši državljani sa diplomom koje visoke škole ili univerzitetu u zemlji ili na strani sa stručnom praksom u državnoj ili privatnoj službi, čij prijem ne stoji u opreci sa čl. 4. Zakona o činovnicima građanskog reda.

Molbe snabdevene propisnom taksom, treba poslati najkasnije do 20. septembra 1927 godine Komandantu Kosovske Diviziske Oblasti (Inžinjersko Odeljenje).

Molbi treba priložiti: krsni list, domovinski uverenje o odsuženom obaveznom roku odnosno o regulisanju vojne obaveze, original ili overen prepis inžinjerske diplome, uverenje o inžinirskoj praksi u dosadašnjoj službi, kratak životopis lekarsko uverenje o fizičkoj sposobnosti za službu inžinjera i uverenje o dobrom vladanju i političkoj neporočnosti izdane od strane policijske vlasti.

Lavrani kandidat biće primljen ukazom za vojnog inžinjera činovnika građanskog reda u svemu po Zakonu o Ustrojstvu Vojke i Mornarice za osoblje građanskog reda na službi u Vosi i Mornarici.

Plata i ostale prinadležnosti sledovanje mu po Zakonu o činovnicima i ostalim službenicima građanskog reda.

Iz kancelarije štaba Komande Kosovske diviziske oblasti, 19. avgusta 1927. god. u Prištini.

2-3 izvežbanih vijalcev

za popravilo transformatorjev, motorjev in električnih strojev ter

1 delavskega mojstra

ki je zmožen voditi obrat, za popravilo električnih strojev, gradnje stikalnih aparatov ter nadzirati približno 20 delavcev, sprejmemo proti dobremu plačilu. Neozhenjeni imajo prednost. Stanovanje je na razpolago. Ponudbe pod »Zagreb« na oglasni oddelek Jutra.

Vino trškogorca

okrog 30 hl

starine, lasten pridelek od žlahinih trt **prodam** po ugodni ceni iz hrama na Trški gori pri Novem mestu skupno ali v količinah po najmanj 6 hl.

Pismena in ustmena pojasnila pri: **F. STEGNAR, Ljubljana, Kersnikova ulica 7**

Najboljša svinjska mast

znamke — I. P. — znamke

lastni izdelek tvrške **E. POPOVIĆ — LJUBLJANA**

se razpošilja v ročkah po 20 in 50 kg ter sodih po 50, 100 in 200 kg.

Gočna postrežba! Cene najnižje!

Objava.

Na osnovu odluke Upravnog Odbora Samostalne Monopolske Uprave M. Br. 10.922 od 30. juna 1927 god. i rešenja Gospodina Ministra Finansija Kom. Broj 201 od 8. jula 1927 god. Uprava Državnih Monopola održaće na dan 15. septembra 1927 godine prvu ofertalnu licitaciju za nabavku mašina radilica (Werkzeugmaschine) za Upravine Fabrike Duvana.

Svaki ponudjač je dužan položiti kavciju u Depozitno blagajni Uprave Državnih Monopola najdalje do 10 časova dana odredjenog za licitaciju. Kavcija iznosi za državljane SHS 5%, za strance 10% od ponudjene cene.

Uslovi, kao i sva ostala obaveštenja mogu se dobiti svakog radnog dana od 8—12 časova u kancelariji Mašinskog Odsjeka Industrijskog odeljenja Uprave Državnih Monopola.

Iz kancelarije Industrijskog odeljenja Uprave Državnih Monopola I. M. Br. 9186 od 20. jula 1927. god.

Zobni atelje V. STUZZI Domžale

zopet ves dan otvoren.

Pohišstvo

elegantno, fino, cenevredno po lastnih in danih načrtih.

A. AMANN, Ljubljana
Dvorni trg št. 1.

„Moja kuhinja je nabitopolna vsch zlih možnosti pisanih ali goverjenih besed.“

ŠČURKI su negusno sumazani. Unicujte jih s FLIT-om.

Znanstveno preizkušeno sredstvo za pobijanje insekto

FLIT uničuje ščurke, stenice in mravlje. On prodrje v odprtine in razpoke kjer se mrčes skriva in redi, in uničuje insekte i njihova jajca. FLIT je čist in se sigurno in lako vpotreblja. Popražite obleko s FLIT-om. FLIT ubija mole, ki razjedajo obleke. Mnogi poskusi su pokazali da FLIT ne škodi niti najnežnijim blagu.

FLIT je sad mnogoletnih poskusov znanih raziskovalcev žuželk in kemikov. On človeku zdravju nikakor ne škoduje. FLIT je izpodrinil stare metode, ker naglo i sigurno uničuje žuželke vsch vrst.

Kupite se danas en zavoj FLIT-a in prskalico. Dobiva se povsod.

Prodaje v Jugoslaviji jedino: **Standard Oil Company of Jugoslavia**

FLIT uničuje snuho, komare, mole, mravlje, stenice, ščurke.

Uganka!

Kaj je tisto česar nihče ne more?

???

Broširan izvod 45, vezan 50 Din.

Knjžnica »Jutra«, zvezek 16. si prišel do konca! In ga odložiti predno »Papežinja Favsta«

Začetni citati zgodovinski roman

IVAN ZAKOTNIK LJUBLJANA
MESTNI TESARSKI MOJSTER DUNAJSKA C. 48
Telefon št. 379

Vskovrstna tesarska dela, moderne lesene stave, ostrija za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stroji, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje I. t. d. Građa lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parna Soga. — — — — — Tovarne furnirje.

Javna zahvala.

Povodom nenadne smrti mojega nepozabnega soproga

Marka Manigodića žand. ppukovnika

izrekam tem potom najsrčnejšo zahvalo vsem mnogobrojnim znancem in prijateljem, ki so mi v teh težkih časih dokazali svoje iskreno sočutje.

Osobito se srčno zahvaljujem gg. ppukovniku Mladjenoviću, blagajniku, kap. Tunkoviću, adjutantu kap. Stelanoviću, in majorju Dekvalu z njihovimi gospem, ki so mi z največjo požrtvovalnostjo prihiteji na pomoč. Zahvaljujem se takisto gg. kapetanu Čizmanu, poručniku Cvetkoviću in vsem ostalim častnikom, osobito vojaškemu zdravniku g. dr. Jemca za brzo pomoč ki je na žalost ostala brezuspešna, dalje obitelji Korsika za veliko postrežljivost, ki so mi jo izkazali o priiki pogreba.

Vsem znancem in prijateljem ki so pokojnika spremili na večni počitek, ter dorovalcem mnogobrojnih vencev najtopleša hvala.

Vera Manigodić
vdova žand. ppukov.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Prodamo večjo množino **makulturnega papirja** kilogram 4— Din.

Več se izve v upravi »JUTRA«.